

de Sprokkel

vrijzinnig humanistisch tijdschrift
regio Westhoek Noord

ZOMER 2018

**thema KUNST EN CULTUUR
in vrijzinnig perspectief**

V.U.: Marc Van Muytem, Galloperstraat 48, 8670 Koksijde | Verschijnt driemaandelijks | juli-augustus-september | 6de jaargang nr. 5

Afgeefkantoor: Gent X
P913985 - BC31649

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch

de Sprokkel

de Sprokkel | 6de jaargang nr. 5
juli - augustus - september 2018
Verschijnt driemaandelijks

Verantwoordelijke uitgever: Marc Van Muylem
erkenningnummer: P913985
PB nummer: BC31649
Vrijzinnig Huis Koksijde
Galopperstraat 48
8670 Koksijde
T 058 51 90 94
M 0498 56 61 30
vrijzinnighuiskoksijde@gmail.com
www.vrijzinnighuiskoksijde.be

kernredactie

Lore Alleman
Nele Deblauwe
Lieve De Cuyper
Steven Dudal
André Laveyne
Marc Mortier
Marc Van Muylem
Stefanie Proot

droegen ook bij aan dit nummer

Tarik Fraihi
Mario Van Essche
Hugo Verstraete
Denise Van der Meiren

Bericht aan de lezers en de auteurs

Dit tijdschrift wordt gratis verspreid binnen de vrijzinnig humanistische gemeenschap regio Westhoek Noord. Wens je dit tijdschrift te ontvangen stuur dan je adresgegevens naar diksmuide@demens.nu. Je gegevens worden, behoudens bezwaar, opgenomen in een bestand beheerd door het huisvandeMens Diksmuide en uitsluitend gebruikt voor de verspreiding van dit tijdschrift. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden geleverde artikels. De kernredactie behoudt zich het recht om ingeleverde artikels te wijzigen, in samenspraak met de auteurs.

Inhoud

Editoriaal	2
Actueel	3-4
Column	5
Hoofdartikels 6-7-8-9-10-11-12-13-14	
Jong & Vrijzinnig	15-16
Activiteiten in de regio	17-18-19
HuisvandeMens	20
Lokale vereniging 21-22-23-24-25-26	
Vorbije feesten	27-28-29
Boekbespreking	30
Lezersbrief	31
In de kijker	32-33
Gedicht	34
De Happy Human	35

Editoriaal

Kunst & Cultuur' maakt 'MENS'

Kunst is een product van cultuur. Het is een voortdurend samenspel tussen de buitenwereld om ons heen en de binnenwereld in ons. Als wij de kunstgeschiedenis kennen, kennen we de mens en de wereld waarin hij leeft. Ze toont immers de geest van de cultuur in een bepaalde periode op een bepaalde plaats. Ik denk hierbij aan het werk van Pieter Bruegel de Oude en de protestsongs uit de sixties.

Kunst en cultuur zijn een motor voor participatie en kunnen op veel manieren vorm gegeven worden. Opvattingen over samenleving en politieke ontwikkelingen, waarden en normen worden gekleurd door de tradities en religies vanuit deze verschillende culturen. Ze bepalen de identiteit van een mens, een groep, een volk en een land en zijn de noodzakelijke ingrediënten van een gezonde maatschappij waarin de geestelijke en economische mens tot bloei kan komen. Ze geven vorm aan ons gezamenlijk verleden. Ik zou hierbij zelfs durven verwijzen naar 'Aalst Carnaval'. Een traditie die haar oorsprong kent vanuit de Middeleeuwen en waar jaarlijks tienduizenden mensen uit heel Vlaanderen op afkomen. Het 'Oiljsters' dialect is de voertaal en honderden Aalstenaars verenigen zich ieder jaar om samen nieuwe carnavalsliedjes, prachtige kostuums en imposante praalwagens over lokale, nationale en internationale maatschappelijke thema's te creëren.

Hier kom je dan natuurlijk bij de vraag wat nu kunst en cultuur is, en wat niet? Kunst met een grote K, of amateurkunst? Wat is kunst en wat is kitsch? Wat is mooi en wat is lelijk?

Dan wordt meteen duidelijk dat er zoveel smaken als mensen zijn. Kunst betekent voor iedereen iets anders maar voor iedereen betekent het wel iets. Er zijn mensen die de soap 'Thuis' het einde vinden, en mensen die liever naar de opera gaan. Maar iedereen is wel eens getroffen door een heel mooi beeld en bijna iedereen is wel eens ontroerd geraakt door muziek. Het raakt je, omdat jij het mooi vindt, omdat het je troost, of omdat het je juist onrustig maakt door een andere zienswijze. Iedereen kijkt of beleeft kunst op zijn of haar eigen manier en daar is helemaal niks mis mee.

Kortom cultuur zit in ons allemaal en we dragen er allen aan bij. Het vormt ons, laat zien wie we zijn, wat we delen en wat ons onderscheidt. Kortom 'Kunst & Cultuur' maakt 'MENS'

Marc Van Muylem
voorzitter Vrijzinnig Huis Koksijde

Muziekwedstrijd Freedom of Mind: West-Vlaamse finaliste

Freedom of Mind is de muziekwedstrijd voor vriendenkers die deMens.nu eind vorig jaar lanceerde.

Uit een honderdtal participanten werden 8 ijersterke finalisten gekozen die op 12 mei streden om de titel 'winnaar Freedom of Mind 2018'. Eén van die finalisten is Floortje Vanden Bussche, 27 jaar, uit Brugge. Haar artiestennaam is Reba Malin. Zij nam deel met het liedje Nighttime – Daytime, een knap nummer en ook haar performance tijdens de finale was knap maar ze haalde geen zege binnen, KC Woong uit Gent won de wedstrijd.

Floortje is solo-artieste Alternative/Jazz. Zij haalt veel inspiratie uit haar tweede thuis in Canada.

Op deze webpagina waar een 3-tal nummers van haar te vinden zijn vi.be/rebamalin lezen we:

"If, for the rest of your life, you had to either stay within 100 miles of your home, or to forever be more than 100 miles away, which one would you pick? Belgium-Canada-Belgium-Canada-B... There are hundreds of quotes about home, mine is definitely not geographically fixed."

Een interviewtje met haar:

Je leeft deels in Canada, deels in België?

Canada is mijn tweede thuis. Na mijn studies plande ik een skiseizoen en bleef er zes jaar plakken. Ik werkte er als manager van een hondensleebedrijf. We verzorgden toeristische tochten in de sneeuw met sleehonden. Ik nam er 150 honden en 15 gidsen voor mijn rekening. Omwille van mijn werkvisum ben ik over de jaren heen af en toe naar België teruggekeerd. Dit was mogelijk omdat mijn werk er seizoensgebonden was. Ook nu ben ik al weer even terug en vul een interim opdracht in in het onderwijs.

De levensstijl en de manier waarop de mensen er met elkaar omgaan en in het leven staan leunt iets dichterbij mijn eigen visies en ideeën. Ik voel me er altijd iets minder 'alien'. It's my family away from home and my home away from family.

Ben je singer-songwriter als hobby of doe je het professioneel? Indien hobby, wat doe je in het leven?

Muziek is altijd een hobby geweest. Zoals ieders vrijetijdsbesteding krijg ik er enorm veel energie door en maak ik er te weinig, maar zeer graag tijd voor vrij.

Treed je vaak op?

Er zijn verschillende muziekprojecten waar ik bij betrokken ben. Reba Malin is behoorlijk recent. Ik heb nog nauwelijks opgetreden met de nummers die ik zelf schreef. Daar komt nu hopelijk wel verandering in.

Wat was je motivatie om mee te doen aan de wedstrijd?

Ik sta volledig achter de nummers die ik schreef en ben nu wel echt zelfzeker genoeg to share. Dat heeft even geduurd. Ze zijn niet allemaal even vrolijk en de teksten variëren immens, maar ik wil nu echt grijpen naar elke kans die passeert. Het wedstrijdaspect is niet van groot belang. Voornamelijk meer spelen en vordering maken.

Kan je iets vertellen over de song die je geschreven hebt?

De song gaat over een moeilijke periode (haha cliché, toch?). Nee, ik stel mij behoorlijk privé op als het om persoonlijke dingen gaat. De dingen voor mezelf houden, veilig.

In mijn muziek hou ik dan weer geen blad voor mijn mond en alles vliegt eruit zoals het is. Geen taboes, geen gêne. De song Nighttime - Daytime omschrijft een periode in mijn jeugd waarin mijn thuis geen veilige plek was en ik door de moeilijke situatie te kampen kreeg met anxiety attacks. En dus ook het jammere effect dat dat gehad heeft op ons gezin en de manier waarop we wel of niet met elkaar omgaan nu. De titel verwijst naar de andere persoon die ik moest zijn thuis of wie ik echt kon zijn buitenshuis.

Klinkt allemaal best zwaar, maar dit is lang verleden tijd. De song moest gewoon geschreven worden en ik ben er ongelooflijk tevreden mee. Er staan opnames op de planning en met een toffe bende muzikanten zijn we gestart met het uitwerken van meerdere, door mij geschreven nummers. Alleen maar toffe vooruitzichten!

Wat betekent vrijzinnig zijn voor jou?

Eerst en vooral het ontdekken van wie jij bent en er trouw aan blijven. Dit bekom je niet door te doen wat er van je verwacht wordt, maar door af en toe buiten die comfort-zone te treden.

Het is oké om een ander traject af te lopen dan je leeftijdsgenoten. Ikzelf heb het er soms nog steeds moeilijk mee dat te aanvaarden. Maar als je weet welke negatieve zaken je ongelukkig maken en je kent de dingen waar je energie uithaalt, dan sta je al tien stappen voor op velen. Aan jou om er iets mee te doen. Hou alles vooral leuk en luchtig, de rest komt vanzelf! Iets wat ik voor mezelf heel vaak nog eens moet herhalen.

Boekentip

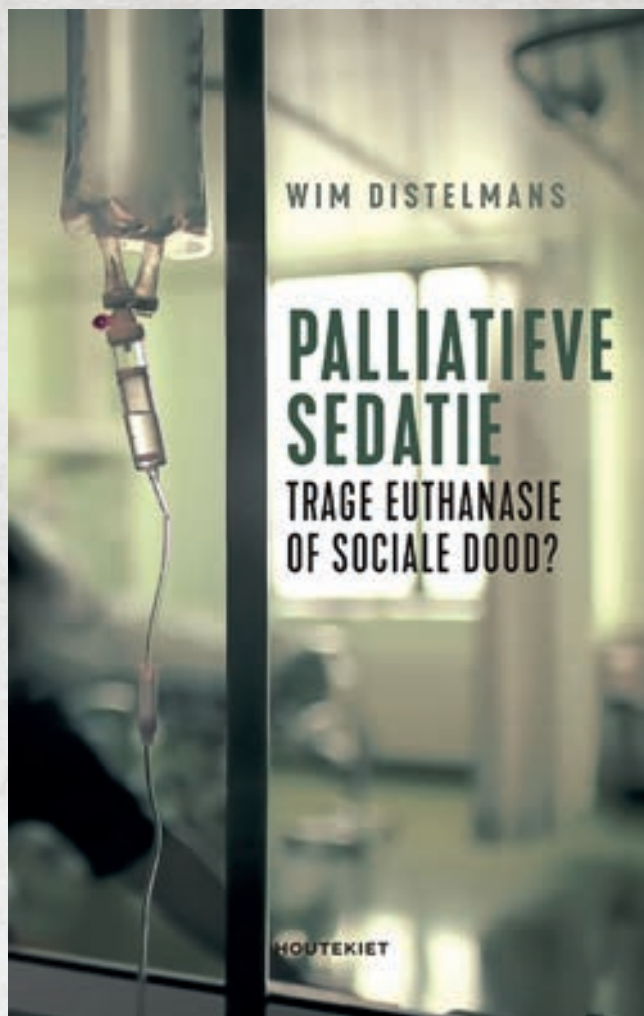
Palliatieve sedatie. Trage euthanasie of sociale dood? is een nieuw boek van Wim Distelmans, kanker-specialist en professor in de palliatieve geneeskunde aan de Vrije Universiteit Brussel.

Palliatieve sedatie wordt begrepen als 'iemand kunstmatig in slaap doen' of 'iemand in coma brengen'. Die techniek wordt meer en meer gebruikt om ondraaglijk lijden bij het levenseinde te vermijden. In veel zorginstellingen wordt palliatieve sedatie ook opgedrongen als alternatief voor euthanasie. De meeste palliatieve sedaties gebeuren zonder medeweten van de patiënt, terwijl euthanasie enkel op uitdrukkelijk verzoek van de betrokkene kan.

In zijn boek weegt Wim Distelmans de voor- en nadelen van palliatieve sedatie af. Palliatieve sedatie maakt de patiënt sowieso 'sociaal' dood, maar kan - net zoals euthanasie - ook het leven verkorten. Het boek wil alle noodzakelijke informatie geven die nodig is bij het streven naar een waardig levenseinde.

Prof. dr. Wim Distelmans pionierde in België voor de erkenning van palliatieve zorg en vocht voor het recht op euthanasie. Met de steun van het Universitair Ziekenhuis Brussel richtte hij in Wemmel TOPAZ op, het eerste dagcentrum voor ernstig zieken. Hij ontwikkelde het LEIF-project (LevensEinde InformatieForum) en is momenteel voorzitter van de Federale Controle- en Evaluatiecommissie Euthanasie.

Palliatieve sedatie. Trage euthanasie of sociale dood? is uitgegeven bij Houtekiet.

ISBN 978 90 892 4606 6

De kijk van ... Nele

“Mamaaaaa, kijk!”

Mijn vijfjarige dochter staat blootvoets op een podium, met onder haar voeten een kitscherige kunstgrasmat en in haar handen een micro waarin ze luidkeels zingt. Niet écht een liedje met schitterende lyrics, maar eerder iets à la “Miauw, miauw, miauw, miauw, miauw...”. Ze heeft duidelijk plezier met de kat-tenkaraoke. Iets verderop zit mijn zoon op handen en knieën met z’n hoofd door het luik van een kattenbak. Ik zie hem achteruit deinzen, hij trekt een lelijk gezicht. “Bah, zó vies”, hij moet bijna kokhalzen. In de kattenbakken zijn verschillende typische ‘kattengeurtjes’ gesimuleerd.

Wanneer de dochter uitgezongen is en de zoon aan elke bak geroken heeft, gaan we met z’n drieën in een hoop kussens liggen. Op het grote scherm worden Youtube-filmpjes van katten geprojecteerd, het ene is nog grappiger dan het andere. We volgen ook nog een kattenparcours, maken kattenselfies, en we kijken door een bril met ‘kattenogen’.

Dat was vorig jaar in november. We bezochten de kattententoonstelling in de Kunsthal van Rotterdam. Een jaartje eerder gingen we er ook naar de tomatententoonstelling. Ja, een expo helemaal op maat van kleine kinderen en met één thema: de tomaat. Dat was echt interessant!

Mijn kinderen vinden de Kunsthal leuk, ik ook. Als er iets te doen is voor kinderen, gaan we er graag naartoe. Meestal zijn

er gelijktijdig nog andere tentoonstellingen, en dan neem ik ze mee. Na de kattententoonstelling zijn we er nog even gaan kijken naar de expo van Delvaux. “Mama, ik vind dat toch maar raar, schilderijen met treinen en blote mevrouwen. Waarom hebben die geen kleren aan?” In de Kunsthal leerden ze ook het werk van Parra kennen. Mijn zoon is ondertussen grote fan!

Mijn kinderen hoeven geen grote kunstliefhebbers te worden, écht niet! Maar het is fijn om hen iets te kunnen meegeven dat waarde heeft voor mezelf. Als kind sleet ik mijn woensdag- en zaterdagmiddagen op de stedelijke academie, later volgde ik de kunsthumaniora, waarna ik slaagde voor het toelatingsexamen van de academie van Gent en er een paar jaar later buiten wandelde met een diploma op zak. Ken ik iets van kunst? Euh, neen, niet bepaald. Maar ik hou er wel van, in al zijn vormen en maten.

Laatst stond de mama van een vriendje van mijn dochter in De Morgen met een paginagroot artikel: ‘Grote kunst voor het kleine grut’ kopte de krant. Ook zij neemt haar kroost mee naar allerlei tentoonstellingen, van Watou tot een expo van Kandinsky. Blijkbaar zien musea een trend onder jonge ou-

ders, ze nemen hun kinderen gewoon mee. Vroeger bestond dat niet, maar tegenwoordig is een museum geen stoffige plek meer waar het muisstil hoeft te zijn en iedereen op de toppen van z’n tenen loopt te fluisteren.

Toen mijn kinderen deze winter spontaan vroegen of we naar het Lichtfestival in Gent gingen, want ‘er klimt een aap op een gebouw en dat willen wij echt zien’, was ik toch een klein beetje trots.

Dan denk ik: het komt wel goed met hun vermogen om de schone dingen in de wereld te ontdekken, ze leren kijken en zien, zich verwonderen en bewonderen, ze krijgen oog voor wat bijzonder is, hun verbeelding wordt geprikkeld...

Kunst en cultuur beschouwd door de vrijzinnige cultuurfondsen

Sonja Decraemer gaf na 10 jaren provinciaal voorzitterschap van het Willemsfonds de fakkel door. Zij is een bezige bij voor het Willemsfonds want ze blijft voorzitter van het Willemsfonds Oostende, ook penningmeester van de afdeling Kunst-Wijs en provinciaal bestuurslid.

Schets je je achtergrond?

Ik ben afkomstig van Tielt. Mijn ouders waren liberaal en antiklerikaal alhoewel mijn moeder gelovig en zelfs vrij vroom was! Dat zijn de contradicties in Vlaanderen. Mijn vader was een vrijdenker en medeoprichter van het Rijksonderwijs in Tielt in 1948 en ik (geboren in 1946!) werd meteen ingeschreven in de nieuwe Rijksmiddelbare School. Ik beëindigde het secundair op de leeftijd van 17 jaar. Ik heb als kind ook de schoolstrijd meegemaakt. Dat heeft me blijvend beïnvloed. Na de 4e Grieks-Latijnse ging ik naar het Koninklijk Atheneum van Deinze voor 3,2 en 1. Toen telden we af. Ik weet nog dat de zeer katholieke bibliothecaris van de openbare bibliotheek in Tielt weigerde om mij een boek van Hugo Claus mee te geven. "Gij gaat zeker naar het atheneum?" Ik heb toen als 16-jarige begrepen dat het belangrijker is wat er niet staat in een bib dan wat er wel staat. En hoe je mensen onder de knoet moet houden. En waarom een openbare bib, een cultureel centrum en scholen nooit in de greep van één ideologie mogen zijn.

Hoe heb je het Willemsfonds zien evolueren doorheen de jaren? Hoe zou je het verder willen zien evolueren?

Ik ben actief in het Willemsfonds sinds begin jaren 80. Ik heb twee evoluties gezien:

In tegenstelling tot vroeger (onder het voorzitterschap van Prof Verhulst, Ernest Van Buynder en Leo Ponteur) worden de laatste twee decennia vanuit het Algemeen Bestuur nauwelijks nog standpunten ingenomen in belangrijke thema's zoals de staatshervorming en het onderwijs. Deels ook het gevolg van een ontzettend verlies aan impact op de media. We hebben geen liberale pers meer. Het Willemsfonds als ideologische organisatie heeft daardoor veel verloren aan maatschappelijke relevantie.

Een tweede evolutie is van louter maatschappelijke aard: alle ideologische verenigingen verliezen leden en vergrijzen. Jonge mensen pikken alles mee in alle domeinen via culturele centra (CC's), verenigingen, losse projecten enz... Zij worden moeilijker lid. Het Willemsfonds verliest dus ook leden en lokale afdelingen omdat er vaak geen nieuwe bestuursleden gevonden worden. Als de voorzitter de kar niet meer wil trekken, verdwijnt de afdeling in een mum van tijd. Ik betreur dat uiteraard en zou deze trend graag ombuigen. In Oostende (en op nog een paar plaatsen) houden we goed stand. Ik denk dat het te maken heeft met een sterk programma met activiteiten van bijzondere aard. Sterke cultuurreizen, uitstappen en bezoeken die je niet op eigen houtje kunt organiseren.

Welke rol kan een cultuurfonds spelen in het brengen van kunst en cultuur naar de burgers?

Het bestaan van verenigingen is belangrijk. Het kan niet dat de CC's een monopolie hebben in de programmatie van cultuur. Wij moeten dingen kunnen brengen bijvoorbeeld uit een vrijzinnige invalshoek. Het voordeel van een vereniging is dat ze ook een wervende functie kan hebben. Als het CC bijvoorbeeld Lieder van Mahler programmeert gaan daar enkel de mensen naartoe die dit kennen en er van houden. Als ik dat programmeer voor het Huldeconcert aan Stefaan (onze overleden voorzitter Stefaan Brussel) dan komen er ook mensen omwille van de 'hulde' en niet alleen voor de muziek van Mahler. En zo bereiken wij ook mensen die zelfs Mahler niet kennen. Zo doen wij ook aan cultuurspreiding en aan vorming. De 19e eeuwse 'volksverheffing' was nog niet zo slecht gezien. Het Willemsfonds lag in de 19e eeuw ook aan de basis van de volksbibliotheken, met de emancipatie van de Vlaming als doelstelling. Met de komst van het bibliotheekdecreet hebben wij die bibliotheken laten opgaan in de openbare bibliotheken en dat is een goede zaak geweest. Bibliotheken zijn nu veel meer dan plaatsen waar je een boek haalt. Ze werken professioneel en wij kunnen dat met vrijwilligers niet aan op dat niveau. De relevantie van een vereniging zit ook in het samen beleven van iets. De uitstappen en reizen en koffiemomenten bij de lezing zorgen voor sociaal contact. Mensen hebben dat nodig. Het gemeenschapsvormend element van verenigingen is belangrijk.

Hoe speelde het vrijzinnig humanistisch aspect mee in de keuzes bij de organisatie van activiteiten?

Niet door voortdurend te zeggen hoe vrijzinnig we wel zijn maar (ik denk aan mijn jeugdervaring in de bib van Tielt) maar door in openheid thema's te plannen en geen onderwerpen uit de weg te gaan. Onze lezingen (causerieën) staan open voor iedereen en ik merk vaak dat niet-leden er

op af komen en mee in debat gaan na de lezing. We staan open voor alle vormen van kunst, bezoeken alle soorten tentoonstellingen, laten ons informeren en vormen dan zelf een oordeel. Dat is voor mij de vrijzinnige houding.

Wat kunnen mensen er aan hebben om cultuur mee te pikken?

Cultuur verruimt je blik. Het zorgt vaak voor sterke emotionele ervaringen.

Waar hou jij het meest van op cultureel vlak?

Van muziek. Muziek is mijn passie. Gevolgd door literatuur. Ik ben mijn hele leven lang blijven lezen. Ik had in de RMS en op het atheneum onderwijzers en leerkrachten Nederlands die ons het plezier van lezen hebben leren ontdekken.

Hoe heeft cultuur jouw leven verrijkt?

Ik kan me geen leven zonder cultuur voorstellen en we mogen ons in Vlaanderen ongelooflijk prijzen voor het immense aanbod aan musea, tentoonstellingen, activiteiten, concerten enz...

Welk project van de voorbije jaren blijven je het meeste bij?

Ons project 'Klassiek aan Zee' met onder andere het jaarlijkse Concert voor Stefaan. Daar hadden we reeds drie maal de International Opera Academy. Jonge zangers – professionelen – schitterende stemmen. Puur genot.

Is er iets dat je nog graag wil meegeven aan de lezer?

Verenigingen hebben een belangrijke rol als gemeenschapsvormend element in een warme samenleving. Verenigingen hebben leden nodig en bestuursleden. Blijf niet aan de kant staan. Is het niet bij het Willemsfonds, het mag ook in het Vermeylenfonds of het Humanistisch Verbond.

Naar een cultuur van inclusiviteit

Soumission. Zo heette de beruchte en veelgeprezen roman van Michel Houellebecq die verscheen in 2015, in-tussen al drie jaar geleden. Het boek beschrijft de langzame teloorgang van de Franse democratie en de politieke overname door de Islam. Het hoofdpersonage ondergaat deze omwenteling gelaten. Geen strijd, geen verzet. Alles is verloren. De zaken zijn zoals ze zijn. Het Franse volk is onderworpen aan de wetten van de Sharia.

Bart De Wever maakte in februari 2018 een allusie op het vermaarde boek. Hij twitterde: *"Ik sluit me aan bij de leer van het vliegend spaghettimonster en stuur mijn kinderen naar school met een vergiet op hun hoofd. Gelijke behandeling voor elke overtuiging. #soumission."* Deze tweet was een reactie op de uitspraak van de rechtbank in Tongeren dat elf meisjes uit Maasmechelen toch een hoofddoek mogen dragen op de schoolbanken. Omdat het hun recht en fundamentele vrijheid is. Hun eigen keuze.

Nu gaat het me in de eerste plaats niet over het hoofddoekenverbod op zich – want, laat ons eerlijk zijn, dit is een symbooldossier dat bijlange de kern van de zaak niet raakt. Wat onder die hoofddoeken speelt, heeft veel meer belang dan het dragen van die hoofddoek zelf. En bovendien, emancipatie is nog nooit voortgekomen uit het verbod op een kledingstuk, integendeel.

Activiteit 'Turkije aan de Leie' @ Pascal Meyvaert

#Soumission. De Wever maakte in zijn tweet gebruik van een woord dat symbool is geworden voor de Westerse angst om zijn democratische waarden, rechten en vrijheden te verliezen aan een godsdienst met een door-gedreven bekeringsijver. Deze angst is vandaag voor vele mensen reëel. Deze angst wordt voortdurend verder gevoed door partijen in verschillende Europese lidstaten die er electorale winst uit weten te halen en zich er dus vlot van bedienen. Maar deze angst besmet onze cultuur met een zeer gevaarlijk virus, van binnenuit. Stijgende onverdraagzaamheid en desinformatie overheersen het sociale

weefsel, harde taal en ontmenselijkende communicatie worden zonder weerstand aanvaard, zelfs verheerlijkt. De zogenaamde 'waarden van onze Vlaamse cultuur' worden als lapmiddelen ingezet voor nieuwe, zeer betwifelbare en vaak onrechtvaardige maatregelen. Hoe hard is ons beeld op vluchtelingen gekleurd door de visie die schaamteloos in heel Europa woedt en door populistten wordt gevoed. Vandaag (15 mei) blijkt zelfs dat er in juli een nieuw gesloten repatriëringscentrum opent voor gezinnen met kinderen en dit terwijl België door het Europees Hof van de Rechten van de Mens reeds op de vingers is getikt wegens het opsluiten van kinderen.

De angst voor soumission is het grootste gevaar voor onze samenleving en onze cultuur. Het is een traag werkend gif dat zich langzaam verspreidt doorheen alle geledingen en in stilte alles ziek maakt.

Verzet is een noodzaak. En ook de vrijzinnigheid heeft hier een taak te vervullen.

Wij moeten meewerken aan een samenleving waar ruimte is voor eigenheid en een persoonlijke levensbeschouwing. Diversiteit, pluralisme en religie dienen met openheid en in solidariteit te worden benaderd. Laten we onze tanden niet stuk bijten op symbooldossiers die vanuit een bepaalde hoek worden aangegrepen om onze cultuur te vernauwen en af te sluiten. Om mensen tegen elkaar op te zetten en zo af te leiden van waar het echt om gaat: rechtvaardigheid. Versterking van het onderwijs verdient onze aandacht, een intensieve aanpak van ongelijkheid en armoede verdient onze aandacht. Welvaart en solidariteit verdienen onze aandacht. Wij moeten de strijd aangaan tegen het paradigma dat de sterken succes oogsten en de kwetsbaren verantwoordelijk zijn voor hun eigen ellende. Als vrijzinnig-humanisten hebben we de plicht onze cultuur kritisch te bevragen en mee vorm te geven, en in opstand te komen wanneer die cultuur onderworpen wordt aan figuren die haar willen muilkorven. Want vergis u niet, het is de zogenaamde soumission door de 'vreemdeling' en de 'migrant' die als excuus wordt gebruikt om onze cultuur van democratie en vrijheid in te perken en onze samenleving meedogenloos te maken, het is in de naam van diezelfde soumission dat ook de vrijzinnigheid gebruikt wordt en zich soms laat verleiden tot vehikel voor onverdraagzaamheid, het zijn onze Verlichtingswaarden die dagelijks worden ingezet om een cultuur van exclusiviteit te installeren. Daarom moeten wij ons kritisch blijven opstellen, in de naam van onze Verlichting, onze vrijheid en vooral, onze integriteit.

Tarik Fraihi
voorzitter Vermeylenfonds

Culturele vrijzinnigheid, als levensbeschouwing én levenshouding

Bij de joden noemen ze het 'les juifs laïcs'. Atheïstische joden dus, hoewel dat volgens mij zo iets is als een droge zee, want joods zijn is een geloof, geen houding. Maar zo vullen ze het wel in: als een cultuurgegeven. 'Les juifs laïcs' zijn niet meer gelovig, noch zijn ze vroom, maar ze aanvaarden sommige geloofsvoorschriften zoals het niet eten van varkensvlees eerder als een cultuurgegeven en het lijkt wel of er geen 'cesuur' zit bij hen tussen geloven en niet meer geloven. Het vloeit vanzelf in mekaar over.

Ooit heeft een seculiere joodse vrouw mij toch eens goed doen lachen door te stellen dat ze geen varken eet, 'behalve hesp!'

Dat heb je ook bij de cultuurkatholieken. In de verste verte beantwoordt hun geloof nog aan het voorgeschreven stramen of ze geloven zelfs helemaal niet meer, maar als ze sterven dan gebruiken ze een kerk als begrafenisondernemer (zeg maar een beetje een 'triestige party planner') en je mag er gerust van zijn dat dan zelfs de grootste ketters in de familie 'ten offer' gaan en op dat moment een hostie afpingelen.

Voor ik mijn typering afsluit, eerst nog dit. Net om dit gegeven ben ik niet zo een hevige voorstander van **Kirchensteuer**. Om 'vrijzinnig' aan te vinken, moet men best wat drempels over. Je moet niet alleen niet meer gelovig zijn, je moet ook afstand nemen van de cultuur en de traditie van de religie en zelfs als dat lukt, dan ben je misschien gewoon onverschillig of (zoals men dat dan zegt) 'niets', maar vooral nog niet vrijzinnig. Een dergelijke verplichte keuze zou ons dus als gemeenschap wellicht benadelen.

Wij vrijzinnig humanisten doen het anders. Wij fixeren ons des te meer op de harde aspecten van onze levensbeschouwing: vrijzinnigheid, humanisme, recht op zelfbeschikking, verlichtingswaarden (secularisme, scheiding kerk en staat en gelijkheid van elke mens), vrij onderzoek, vrijheid van meningsuiting en universalisme. Dat is best bizar, omdat wij ons eveneens in een traditie plaatsen, maar dat niet erkennen.

Iets te gemakkelijk laten we ons zelfs die (historisch onjuiste boutade) opdringen dat we ook onder invloed staan van een judeo-christelijke traditie. Dat zal wel gelden voor enkele dingen, zoals bv. een gregoriaanse kalender, maar ik betwijfel sterk of dat structureel zo is. De Griekse denkers (die pas echt alles in vraag stelden, ook het spirituele en godheden) hebben eeuwen invloed op ons denken gehad, maar ook op onze denkconcepten en denkmethodes. Daarna kwamen de Verlichting en het rationalisme.

Twijfelt er iemand nog aan dat dit pas een verpletterende invloed op onze 'traditie' (ik heb iets tegen het woord en zelfs tegen het concept, maar soit) heeft? Toegegeven: we hebben misschien iets te veel gedacht dat de mens perfect maakbaar was. Dat was een vergissing, maakbaar zijn wel, 'vervolmaakbaar' (ik vind het woord uit) niet en het zou zelfs het menselijke wegnemen.

Naast deze discussie bestaat er ook een culturele vrijzinnigheid, net zoals bij die 'juifs laïcs' of de hostieknabbelende begrafenisgangers. Het is mijn stiekeme droom dat we daarvoor als Humanistisch Verbond, de organisatie die toch wel de rol is toebedeeld om de algemene ledengemeenschap van de georganiseerde vrijzinnigheid te zijn, meer aandacht kunnen hebben. Bovendien is die culturele vrijzinnigheid bijzonder uitdagend en spannend. Het gaat over de literatuur van Gabriel Garcia Marquez, Victor Hugo, Primo Levi, José Saramago en Oscar Wilde. Of Hugo Claus, Hubert Lampo, Gerard Walschap, Cyriel Buysse en Johan Daisne bij ons. Over de films van Luis Buñuel, de schilderijen van Francis Bacon, de werken van Marcel Duchamp, Henri Matisse en Picasso en de architectuur van Oscar Niemeyer en Frank Lloyd Wright. Bij ons gaat het dan over Jan Vanriet, Paul Baeteman, Frank Maieu, Victor Horta, Paul en André Delvaux. Of Gerard Alsteens en Johan Anthierens. Dat zijn dan nog maar de auteurs en kunstenaars in de meest strikte zin, maar het gaat ook over culturele denkconcepten of een levenshouding – niet alleen een levensbeschouwing – die een ontvoogdingsstrijd uitademt en die de zelfstandigheid van de mens en de mogelijkheden van het eigen kunnen en streven op tafel mept (niet louter legt), die spannender is dan de expo '58 ooit geweest is (want hoewel ik van de stijl een grote liefhebber ben, verhoudt die zich zoals één carnavalsweekend tegen een permanent Satyricon). Het gaat over de rebellie om los te komen van het bestaande en de goegemeente tegen de schenen te schoppen en nooit meer opnieuw over de bestaande paden te wandelen, niet alleen omdat we het filosofisch zo willen, maar omdat het te saai is.

Dát is onze cultuur en daar moeten we, nu we onze levensbeschouwelijke positie hebben verworven, stilaan meer plaats voor gaan maken binnen onze gemeenschap en ook als Humanistisch Verbond (nu toch in volle herprofilering en vernieuwing). Euthanasie hebben we misschien ooit nodig, maar voor we daar zijn, moeten we ons ook nog wat amuseren.

*Mario Van Essche
voorzitter Humanistisch Verbond*

Een voorbeeld van hoe kunst en humanisme elkaar wederzijds kunnen inspireren, is human(art)istic, een initiatief van demens.nu in samenwerking met de Vrije Universiteit Brussel. Diverse kunstvormen en media krijgen in dit project een centrale plaats om de morele verbeelding van het publiek te stimuleren. Op 7 en 8 maart 2018 ging het tweede – grotendeels uitverkochte- Human(art)istic festival door in de Beursschouwburg te Brussel. We vroegen aan de grondleggers, Jan Van den Brande en Raffi Aghegian, om dit project nader toe te lichten.

Hoe geven jullie dit project vorm?

Human(art)istic is een vrij(kunst)zinnig forum voor reflectie en dialoog over de invloed van maatschappelijke en technologische ontwikkelingen op onze denk- en leefwijze. Het is zowel een interdisciplinair als multimediaal evenement: Interdisciplinair omdat het thema's vanuit wisselende invalshoeken en expertises belicht.

[illegible]

Multimediaal omdat het een centrale plaats toekent aan diverse kunstvormen en media.

Hoe wordt het programma inhoudelijk samengesteld?

Aan de hand van vier pijlers:

1) Een creatief en geëngageerd humanisme

Kunst biedt voortdurend nieuwe mogelijkheden om ons blikveld en vermogen om te voelen, te denken en te handelen te verruimen. Betekenisvolle creaties kunnen ons ontroeren, raken of gevoelig maken voor iets waar we verstandelijk niet onmiddellijk toegang tot hebben. Op die manier kan kunst zowel ons denken als handelen in beweging brengen. Door gebruik te maken van artistieke creaties hopen we de betrokkenheid van het publiek te vergroten in een mogelijk engagement naar een meer humane wereld.

2) De mens en de media

De interactie met technologische apparaten en nieuwe media maakt in toenemende mate deel uit van onze omgeving en valt niet meer weg te denken uit ons bestaan. Hierover nadenken dwingt ons om ons begrip van menszijn fundamenteel in vraag te stellen. Welke gevolgen heeft dit voor een eigentijds humanisme? Kan technologie ingezet worden voor een humanere samenleving en andere relaties genereren dan die van ongelijkheid, vervreemding en monopolisering?

3) De mens in de marge

De samenleving humaniseren betekent dat we een gezicht en een stem geven aan hen die gediscrimineerd of uitgesloten worden. Het is inherent aan een vrijzinnig en inclusief humanisme om kwetsbare mensen kansen en mogelijkheden te geven zich maatschappelijk en cultureel te ontplooiën. Door gemarginaliseerde posities en mensen in de openbaarheid te brengen, kunnen we hen niet alleen een

horizon bieden, maar ook het publiek mobiliseren tot het veranderen van een ondraaglijk sociale realiteit.

4) De mens in een globaliserende en verstedelijkte wereld.

Globalisering betekent dat problemen een mondiale reikwijdte hebben en we meer dan ooit wereldwijd onderling van elkaar afhankelijk zijn. Nadenken en handelen vanuit een globaliserende context van onderlinge afhankelijkheid begint lokaal. De grote diversiteit van Brussel wordt aangegrepen als proeftuin van mogelijke samenlevingsvormen. Een internationaal en kosmopolitisch georiënteerd humanisme sluit zich niet op in de eigen culturele kring of milieu, maar probeert zich door vitale uitwisselingen met andere culturen voortdurend te verdiepen. In het kader van dit forum zal ieder jaar een stad uit een andere cultuur als gast worden ontvangen. In de editie van 2018 hadden we als gaststad Tunis.

Meer info over het programma van 2018 en de volgende editie, kan u terugvinden op de site www.humanartistic.org.

*Raffi Aghegian en Jan Van den Brande.
Initiatiefnemers van het project en vrijzinnig humanistisch
consulent te Brussel.*

Kunst en vrijzinnig humanisme

Ik ben een amateur. Een amateur van alles wat maar enigszins ruikt naar kunst. Ik sta al levenslang aan de kant van degenen die genieten en zou dat graag zo houden. Ik ben door mijn opleiding en levenswandel gepokt en gemazeld in de kunstwereld en wil ook dat verderzetten. Gulzig en nooit voldaan gebruik ik deze delicatessen om mijn leven te kruiden, ik leef er niet van, ik leef ermee, ik leef er een beetje voor. Een liefhebber die liefheeft en zal blijven liefhebben, een leven lang...

Daarnaast ben ik ook een beroeps. Op de vooravond van een eeuwige vakantie, pensioen geheten, blik ik terug op een dikke tien jaar beroepsactiviteit als 'vrijzinnig humanistisch consulent'. Dit terzijde.

Kunst en vrijzinnig humanisme in een mensenleven.

Ik dank mijn mooie leven grotendeels aan mijn jaren als student aan de academie. Door die ervaring vond ik een thuis in de wereld van de literatuur, beeldende kunst, muziek, fotografie en film. Een thuis in "het goede leven". Deze opleiding gaf mij ontzettend veel uitwegen op professioneel vlak: interieur- of textielontwerper, de poster- en reproductiebranche, opvoeden, lesgeven, enzovoort. Ik kreeg als jongeman een heel brede professionele horizon voor mij.

Wekelijks volgde ik een lesuur 'moraal'. We situeren ons in de jaren zeventig. In de tijd waarin de kerk in hoogste versnelling aan zijn eigen afdaling meewerkte, was het vrijzinnig humanisme -met in het achterhoofd mei '68- een aantrekkelijke, plaatsvervangende moraal. Voorvechters van abortusrecht, emancipatie van de vrouw, legalisering van drugs, antiracisme, enzovoort. Kritische mensen werden goed onthaald en naar waarde geschat. Mensen kregen een podium, ideeën werden getoetst en afgewogen. Dat gegeven, en het feit dat onze leraar moraal nogal los omsprong met de laatste restanten van het tanende schoolreglement, maakte het bijwonen van een moraliserend lesuurtje niet onoverkomelijk.

De kunstopleiding legde, in de zeventiger jaren althans, vooral de nadruk op het individu: tracht zélf nieuwe zaken uit te vinden, denk zélf na over wat je wilt, beslis zélf welke richting je wilt uitgaan, en reken niet op de kudde. Desnoods ga je er met volle branie tegenin. Blijf en respecteer jezelf. En vooral: zorg dat je goed bent, bij voorkeur de primus, in alles wat je doet. Doe wat je wilt, maar doe het goed.

Het toenmalig vrijzinnig humanisme hielp om een maatschappelijke relevantie, een kader op te bouwen. We wilden loskomen van de frustrerende regels van kerk en maatschappij. Vrijheid was een sleutelwoord. Het vrijzinnig humanisme van de jaren zeventig leende zich daarvoor.

In die tijd was kunst hyper-individueel en het vrijzinnig humanisme maatschappelijk progressief. Aan de gebruiker om een verband te leggen en er profijt mee te doen. Dit alles heeft mij gemaakt tot wat ik nu ben. Een mens groeit, in het beste geval, door tot op zijn hoogtepunt. Natuurlijk moest ik keuzes maken en uiteraard heb ik soms een keuze bekaagd, maar het engagement, de ingesteldheid, de moraal uit mijn studietijd is gebleven: ik ben zélf verantwoordelijk voor alles wat ik doe en ik moet voortdurend herbronnen en hernemen. Levenslang leren was, toen al, onze norm.

Ode aan de Kunst

Alvorens verder in te gaan op ons onderwerp is het nodig explicieter in te gaan over het begrip, ons begrip, 'Kunst':

Kunst ontstaat wanneer een kunstenaar iets maakt, of doet, of zegt, wat hij of zij kunst noemt. Essentieel is dat het kunstbegrip hierdoor losgemaakt wordt van de manier waarop of de kwaliteit waarmee iets vervaardigd wordt – van materiaal, ambachtelijkheid en techniek – en van zogenaamde esthetische kwaliteiten – van perceptuele of ervaringseigenschappen, van de schoonheidservaring... Of een kunstwerk nu banaal of zwak of interessant is, het is hoe dan ook kunst. Terwijl iemand anders misschien wél 'mooie dingen' maakt, die desondanks geen 'kunst' zijn, en dit omdat ze buiten of zonder besef van de 'kunstinstitutie' geproduceerd worden.

De kunstwereld heeft geen gebruiksaanwijzing en er zijn geen hulplijnen. Niemand denkt in plaats van een ander en niemand kan ons zelfbeeld in onze naam vormgeven. Niemand krijgt het mandaat om onze persoonlijkheid te boetsen. De kunstenaar koestert de eigen vrijheid en laaft zich aan onafhankelijkheid en individualisme. De kracht van het bewustzijn.

De kunstenaar is niet gebonden aan de waarden en normen die de huidige, op economie en op praktische toepassingen gebaseerde, samenleving staande houden. Wij kunstminnaars, laten ons niet leiden door de algoritmen van de sociale media. Die media die onze keuzes bepalen en aan ons opdringen als noodzakelijk. "Jij verlangt en wij

Plaats voor nieuwe van Jan Cox
'Archief galerie De Zwarte Panter'

bepalen hoe je dat verlangen zal invullen."

Het inperken van de vrije meningsuiting in functie van een groepsdenken is kunstenaars absoluut vreemd. Nationalisme, een gesel van onze tijd, moet worden bestreden en tegengegaan door degenen die zich daartoe geroepen voelen. Geen beperking tot eigen cultuur en tradities maar uitbreken uit het keurslijf van het 'eigen' volk. De wereld is onze thuis (en bij uitbreiding onze hemel)!

Kunst is vinden wat je niet

zoekt, kijken zonder zien, horen zonder te luisteren. Een geschenk, een levenselixir, sterker dan de ijlstte berglucht. Wanneer je na een namiddag in een museum van schone kunsten naar buiten stapt, dan voel je de wereld anders aan. Je komt uit een roes, uit een bedwelming, een droom. De rust, het sacrale, de waarde van het esthetische, dat alles neem je mee door de poort naar de echte wereld daarbuiten. Voor eventjes maar, de illusie vervaagt jammer genoeg vlug. De alledaagsheid haalt je maar al te snel in. En net dat doet verlangen om terug te gaan, om méér te proeven. Gulzigheid is in deze zaak een deugd.

Ik hou ervan om het mooie woord "Kunst" met de grote "K" te schrijven. Geen spiritueel gereutel, geen huistuinkeukenwerk, geen semi-religieus ambachtelijk werk in dienst van de volksverlakkerij of het zieltjeswinnen. Geen nalopen van gecodeerde groepsafspraken in gedachten, geen blindelings en gehoorzaam volgen van de massa. Kunst is een **ondogmatische** levenshouding en stelt de zaken in vraag. Kunst zet aan tot nadenken, tot zelfreflectie en uiteindelijk tot zelfexpressie. *"Het denken is vrij,"* waar hebben we dat nogal een gehoord... Kunst creëert een vrijplaats. Onnuttig, niet functioneel, niet doelmatig. Kunst schept bewegingsvrijheid in tijd en ruimte, kunst geeft ruimte aan stuurloosheid, aan ongebreidelde fantasiedrang.

Kunnen we kunst en vrijzinnig humanisme linken?

Schrijven over de link kunst vrijzinnig humanisme is dansen op een slappe koord om de eenvoudige reden dat er geen échte link is. Hooguit raakvlakken, en met veel goede wil, een aantal gelijkenissen, hoewel... Wél kunnen deze twee begrippen gecombineerd dienstdoen als katalysator voor elkaar. Samen vormen ze een vruchtbare bodem voor een mooie levenshouding.

Vrijzinnig humanisme is een begrip voor mensen die nood hebben aan een baken in hun leven. Het vrijzinnig humanisme is een theorie en een methodiek om tot een humane seculiere samenleving te komen. Pragmatisch, gestructureerd, voor en door zoveel mogelijk mensen. Kwaliteit van leven vóór de dood. Het onzichtbare moet zichtbaar worden en het onmogelijke moet worden bewezen... Feiten.

Bedient het vrijzinnig humanisme zich van de ratio, de kunst doet het net andersom. Velen in de kunst ontvluchten de ratio en verliezen zich wellustig in de fantasie. Twijfel is aanwezig als een gemeenschappelijk ingrediënt. Zowel in het rationeel denken als in het artistieke kan twijfel een prachtige motor zijn om mee te werken. Zonder twijfel is er alleen zekerheid en zekerheid betekent het einde van alle creativiteit.

Vrijzinnig humanisme zou, zoals vele religies en politieke maatschappijbeelden, dankbaar gebruik zou kunnen maken van 'Moeder Kunst'. Het zou handig zijn om bepaalde eigenschappen, bepaalde visies en specifieke theorieën te laten dienen als inspiratiebron. Kunst kan de wereld niet redden, maar kan er wel meer waarde aan geven.

Zoals kerken, moskeeën, synagogen, enzovoort zich van de kunst bedienen zou de vrijzinnige gemeenschap toch ook wel wat meer fijnproeverij aan de dag mogen leggen. Een samenleving, een levenshouding, een religie of levensbeschouwing zonder kunst is een barbarij. Een samenleving zonder verfijning is een cultuurloze saaie troep. Denken we aan Sparta en Athene waar hét grote onderscheid tussen beide samenlevingen de aanwezigheid en de afwezigheid van kunst en cultuur was. Dit weerspiegelt zich in de aanwezigheid van beide stadsstaten in de geschiedenis: Athene is nog steeds een actueel rolmodel, Sparta is vervlogen heroïsche militaire geschiedenis. Hoe zou de vrijzinnigheid dan wel kunnen voortbestaan zonder kunst? Wat gaat de vrijzinnigheid nalaten als cultuur patrimonium? Als getuigenis, als status?

Tijdens mijn aanwezigheid in het vrijzinnig humanistisch milieu ben ik uiterst sporadisch, en dan nog met veel sceptische tegenzin, kunst tegengekomen. Kunst hoort er blijkbaar niet bij, kunst is altijd héél ver weg van de vrijzinnig-

heid. En toch... Het zou mooi kunnen zijn: het beste van beide werelden gemixt in het belang van de ontvoogding. Kunst is ongrijpbaar: een schilder schildert 'de stilte', een beeldhouwer beeldhouwt 'liefde', een componist laat ons door een instrument 'water' horen. Onzin. Maar mooi, gevoelig en ontroerend. En daar schuilt nu de zin en de kracht van kunst. Kunst doet mensen dromen, kunst geeft zin aan het leven en maakt het onbereikbare bereikbaar. Kunst kan mensen doen verlangen naar een andere samenleving, naar een beter leven. Onze verbeelding kunnen we in dienst stellen van het scheppen van een nieuwe wereld.

En nu?

Met het einde van het schooljaar in zicht zal menig scholier moeten kiezen hoe hij of zij wil verpoppen tot student. In de hoop jonge mensen aan te zetten om tegen de maatschappelijke trend -de focus op het technische en het praktische- in te gaan, neem ik de vrijheid om het kunstonderwijs in al zijn glorie te eren. Het kunstonderwijs

opent méér deuren, geeft méér mogelijkheden en schept méér kansen, dan eender welke richting ook om later een mooi leven op te bouwen. Boeiend, steeds vernieuwend, vrolijk.

Het kunstonderwijs geeft je de vrijzinnig humanistische principes op natuurlijke wijze mee. Zonder op te dringen, zonder te moraliseren noch af te dwingen. Gewoon zomaar, zomaar gewoon... Onthoud: je bént nooit je job, je wordt iemand mét een job. Verlies je de job dan ben je nog steeds iemand! En...als kunstenaar ben je immers één geheel, levenslang! Savoir vivre!

Hugo Verstraete
vrijzinnig humanistisch consulent

De Dood Van Socrates van Jan Cox 'Archief galerie De Zwarte Panter'

Jong & vrijzinnig

Kunnen jullie iets vertellen over jezelf?

Linde: Ik ben afkomstig uit Ieper en woon in Voormezele. Ik heb een bachelordiploma rechten behaald aan de Vrije Universiteit in Brussel. Daarna heb ik een jaar thuis gewerkt in het appelsapbedrijf van mijn familie, omdat ik niet goed wist welke richting ik verder wilde uitgaan. Uiteindelijk heb ik dan gekozen voor een schakeljaar en nu zit ik in mijn master Geschiedenis.

Ella: Ik kom uit Dentergem, in de buurt van Tielt. Hoewel mijn ouders van Antwerpen en de Kempen komen, ben ik een trotse West-Vlaamse. Ik heb in Gent Taal- en letterkunde Nederlands en Engels gestudeerd. Nu ben ik vooral vrijwillige stages aan het lopen bij verschillende journalistieke organisaties om zoveel mogelijk ervaring op te doen.

Hoe staan jullie in het leven? Hebben jullie een bepaald levensmotto?

Ella: Ik ben meestal geen fan van teksten op T-shirts, maar ooit heb ik er eentje gekocht waarop stond Positivity is my lifestyle. Mijn vriendinnen zeiden dat dat iets voor mij was, en ik denk dat ze daar wel gelijk in hebben. Je kan niet altijd 100% positief zijn, maar ik vind dat wel een leuke bril om mee naar het leven te kijken. Dat kan dus wel gelden als mijn levensmotto, want het leven is nu eenmaal leuker als je enthousiast en positief bent.

Linde: Wat voor mij het meest blijft gelden, is het zin hebben in het leren kennen van nieuwe dingen. Eigenlijk gewoon weten dat je niets weet en je daardoor altijd openstellen voor dingen die je niet kent. Ik zeg niet dat ik er altijd in slaag, maar ik probeer echt met een open houding in het leven te staan en vooral niet te snel te oordelen.

Hebben jullie een band met vrijzinnig humanisme?

Linde: Ik heb heel bewust gekozen om te studeren aan de VUB. Ik onderschrijf de humanistische waarden dan ook absoluut, die waarden zijn belangrijk als leidraad voor het leven.

Ella: Ik hecht daar ook veel belang aan. Het is voor mij een soort van geloof in de mensheid - wat niet altijd gemakkelijk is, want je kan heel veel opsommen wat er misgaat in de wereld. Ons project CHanGE draait om typisch humanistische waarden, namelijk gendergelijkheid en verdraagzaamheid, en dat is voor mij de basis.

Kunnen jullie wat meer vertellen over het project?

Linde: CHanGE staat voor Campaign for sexual Health and Gender Equality. Het is een project van het Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (UCOS), waarbij ieder jaar twaalf CHanGEmakers geselecteerd worden. Die twaalf jongeren leggen een voorbereidingstraject af om vervolgens naar het Zuiden te trekken. In groepen van vier reizen wij deze zomer naar India, Oeganda en Cuba om daar activisten te ontmoeten die zich inzetten in hun gemeenschap voor gendergelijkheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten.

Ella: En dan is het natuurlijk de bedoeling dat we ook terugkomen en campagne voeren in België. Veel verhalen delen, informatie verspreiden, het bewustzijn vergroten, sensibiliseren en noem maar op!

Linde en Ella

Wat is jullie motivatie om aan dit project mee te doen?

Linde: Ik vind gendergelijkheid een heel belangrijk thema, maar ik heb het gevoel dat het vaak onderschat wordt. Het wordt vaak als lastig ervaren als er 'te lang' over gepraat wordt. Er hangt ook een taboesfeer rond en het is moeilijk om er echt diepgaand over te praten.

Ella: Voor mij is de discrepantie tussen hoe vanzelfsprekend ik het thema vind en mensen die dit onbelangrijk of overroepen vinden ook zo frappant. Ik vraag me dan af hoe je gendergelijkheid nu niet belangrijk kan vinden of niet inziet dat er nog heel veel moet gebeuren vooraleer we in een gendergelijke wereld leven. Als ik er al kan voor zorgen dat mensen mij niet meer vragen waarom ik een feminist ben, is dat op zich al voldoende motiverend voor mij (lacht).

Linde: Ik vind ook dat het thema vaak heel eng benaderd wordt, vaak gaat het enkel om man-vrouwverhoudingen. Terwijl er zoveel aspecten van het leven toebehoren: van menstruatie, seksuele voorlichting, huiselijk geweld, anti-conceptie tot geaardheid. Het debat wordt altijd in een bepaalde richting geduwd, hoewel het om zoveel onderwerpen gaat die mensen doorheen hun leven constant raken. Het moet ook duidelijk zijn dat feminisme en een strijd voor gendergelijkheid gaat om mensen in het algemeen, niet om de tweedeling man of vrouw.

Waar trekken jullie naartoe deze zomer?

Linde: Wij vertrekken in augustus naar Vijayawada, in het zuidoosten van India (provincie Andhra Pradesh). We gaan naar Arthik Samata Mandal, een humanistische organisatie voor economische gelijkheid. Zij werken onder meer met vrouwen op het platteland rond economische emancipatie, toegang tot gezondheidszorg en leiderschap.

Wat gaan jullie ginder doen?

Ella: Dat kunnen we nog niet concreet zeggen. We beginnen alleszins bij Arthik Samata Mandal, daar zullen we vooral de eerste dagen van de reis verblijven. Zij gaan ons wat inleiden in hun werking en ons op weg helpen. Het is een beetje onze uitvalbasis: we kunnen er inspiratie opdoen en eventueel ook contactgegevens van andere organisaties die rond gender werken uitwisselen. Hopelijk gaat de bal zo vlot aan het rollen.

Linde: Het is inderdaad een beetje een vraagteken, maar dat is ook het boeiende. Het wordt sowieso een avontuur. We gaan ontdekken wat er leeft, welke thema's er op de agenda staan en zo meer te weten komen over gender-

activisme. Ik vermoed dat we zullen terugkomen met heel veel verhalen.

Denken jullie dat je veranderd zal zijn na deze zomer? Op welke manier?

Linde: Er wordt gezegd dat India wel heftig is, dus ik verwacht me wel aan een cultuurschok. We gaan bovendien naar de derde dichtst bevolkte stad ter wereld. Ongetwijfeld zal het land een enorme indruk nalaten.

Ella: Ik denk wel dat ik veranderd zal zijn. We gaan ook op zoek naar verhalen die niet per se mooi zijn. Dat zal soms pijnlijk zijn en volgens mij gaat het mijn ogen openen van hoeveel geluk wij hier hebben.

Linde: Ik vermoed dat ik onder de indruk en wellicht veranderd zal zijn, maar ook zeker in de positieve zin. De confrontatie met mensen die dagelijks gaan voor bepaalde principes en die daar niet van afwijken. Dat vind ik wel redelijk ongelooflijk, zo'n veerkracht in leefomstandigheden die wellicht heel anders zijn dan de onze.

Ella: Daarnaast denk ik dat dat mijn visie op gender ook wel wat zal wijzigen. Dat vind ik interessant, want ik ben een westerse, witte vrouw en hoe graag ik dat ook wil, buiten mijn eigen leefwereld ben ik nog niet getreden. Nu krijgen we de kans om kennis te maken met een ander perspectief, en dat lijkt me echt boeiend.

Willen jullie ook hier iets in beweging brengen? Hoe zullen jullie dat doen?

Ella: Heel graag! Hoe we dat concreet aanpakken, is moeilijk om nu al te definiëren. Het liefst willen we van alles en nog wat doen, maar we moeten gefocust te werk gaan. We hebben ons daarom ook al verschillende vragen gesteld. Sensibiliseren op zich, is dat wel voldoende? Moeten we hoog mikken en bijvoorbeeld lobbyen bij politici om zo verandering teweeg te brengen?

Linde: Sowieso geloof ik wel dat we bij een sterke campagne zullen uitkomen. Je hoort nog van ons!

Wil je meer weten? Volg CHanGE via:

www.facebook.com/ucosfanpage

www.ucos.be/change

www.instagram.com/ucos.be

Naar een inclusief Vlaanderen: lezing door Tarik Fraihi

Organisator Vermeylenfonds
Koksijde-Oostduinkerke
Datum donderdag 5 juli 2018
Uur 20 uur
Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde,
Galopperstraat 48
Prijs gratis

Tarik Fraihi, politiek filosoof en voorzitter van het Vermeylenfonds nationaal, is een geëngageerd man met ruime ervaring inzake interculturele organisaties, de problematiek van niet-Belgen bij verkiezingen en inzake veiligheid als departementshoofd bij het OCAD (Orgaan voor Coördinatie van de Analyse van de Bedreiging). Hij geeft zijn visie op de toekomst van Vlaanderen.

Info Maurits De Picker - 0477 29 38 37 - depicker.maurits@skynet.be

Ontbijtbuffet

Organisator Vrijzinnig Huis
Koksijde
Datum zondag 2 september
2018
Uur 9 uur
Locatie Vrijzinnig Huis
Koksijde, Galopperstraat 48
Prijs 13 euro, leden: 10 euro

Een ontbijtbuffet als start van het Vrijzinnig Huis Koksijde najaarsprogramma 2018. Vooraf inschrijven en betalen is noodzakelijk en kan uiterlijk tot 25 augustus 2018. Voorafbetaling: BE81 0012 6878 1824 BIC: GEBABEBB met vermelding van naam en aantal personen.

Info Sabine Theunynck - 0497 73 20 33 - sabinetheunynck@hotmail.com

Busuitstap thema einde WOI naar Lens, Arras en Wambrechies in Noord-Frankrijk

Organisator Willemsfonds
Veurne-De Panne-Koksijde
Datum vrijdag 7 september
2018
Uur vertrekkur station Veurne:
7u30. Terugkomst tegen
middernacht
Locatie station Veurne
Prijs 5nog te bepalen

Centre d'Histoire Guerre et Paix / l'Anneau de la Mémoire / Citadelle Arras / Château Robertsart, Distillerie en restaurant Balsamique in Wambrechies /

Info Eddy Deboyser - 058 41 22 19 - deboyser.eddy@skynet.be

'Stop met klagen' optreden van Steven Vromman

Organisator Vermeylenfonds
Koksijde-Oostduinkerke
Datum vrijdag 21 september
2018
Uur 19.30 uur
Locatie Vrijzinnig Huis
Koksijde, Galopperstraat 48
Prijs 15 euro - leden: 8 euro

Niet iedereen luistert met open geest naar klimaat en klimaatverandering. Hoe pak je dat dan best aan? Hoe draag je als klimaatambassadeur het klimaatverhaal verder uit? Met een vleugje humor en concrete voorbeelden krijg je nieuwe tips en inspiratie voor het nieuwe tijdperk dat op komst is.

Info Robert Claes - 058 42 29 02 - claes.guns@skynet.be

Huisgenoten: handleiding in de liefde voor singles

Organisator HuisvandeMens
Diksmuide
Datum donderdag 27
september 2018
Uur 19.30 tot 22 uur
Locatie huisvandeMens
Diksmuide, Esenweg 30
Prijs gratis

Wist je dat er een handleiding in de liefde bestaat? Dat een 'upgrade' in de liefde mogelijk is. Zo helpt de hechtingstheorie singles bij hun partnerkeuze. Er is ook de evolutietheorie van Darwin, de angst voor beren, Don Draper, onze emotionele logica, effectieve afhankelijkheid,... : gefundeerde wetenschappen van de liefde en misschien kan jij die kennis gebruiken! Een verhelderende kijk op partnerkeuze en verliefdheid.

Info max. 30 deelnemers, inschrijven via diksmuide@deMens.nu of 051 55 01 60

Live in concert 'Rita & Les Martins'

Organisator Vrijzinnig Huis Koksijde i.s.m. alle lidverenigingen

Datum: vrijdag 19 oktober 2018

Uur deuren open om 19 uur, start om 20 uur

Locatie Vrijzinnig Huis Koksijde, Galloperstraat 48

Prijs ADD: 15 euro, VVK: 12 euro

Rita et les Martins hebben een selectie gemaakt van de mooiste Franse nummers en brengen een muzikaal programma met het meest onvergetelijke uit het Franse chanson. Tijdens het optreden blijft de bar geopend en kan men extra genieten van een Picon Vin Blanc en Camembert.

Info Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be

NOTEER NU REEDS IN JE AGENDA:

2 Lezingen in het Vrijzinnig Huis Koksijde, telkens om 14u30

Donderdag 13 oktober 2018

Prof. Dr. Freddy Mortier, Ugent – voorzitter van deMens. nu over 'De toekomst van de vrijzinnigheid'

Donderdag 15 november 2018

Prof. Dr. Dirk Verhofstadt, Ugent over (zijn recent verschenen boek) 'In naam van god', over het theoterrorisme

ZONDAGEN IN HET VRIJZINNIG HUIS KOKSIJDE

Elke zondag is de bar van het Vrijzinnig Huis Koksijde open van 11u. tot 13.30u.

Ideaal voor een gezellige babbel en een drankje!

Zo 01 juli 2018	Praatcafé
Zo 08 juli 2018	Praatcafé
Zo 15 juli 2018	Praatcafé
Zo 22 juli 2018	Praatcafé
Zo 29 juli 2018	Praatcafé
Zo 05 augustus 2018	Praatcafé
Zo 12 augustus 2018	Praatcafé
Zo 19 augustus 2018	Praatcafé
Zo 26 augustus 2018	Praatcafé
Zo 02 september 2018	Ontbijtbuffet Praatcafé
Zo 09 september 2018	Praatcafé
Zo 16 september 2018	Praatcafé
Zo 23 september 2018	Praatcafé
Zo 30 september 2018	Praatcafé

www.nachtvandeenvrijdenker.be

BIJLOKE & KASK GENT

10/11 2018
19:00

NACHT VAN DE VRIJ DENKER

SPECIAL GUEST

STEVEN PINKER

Samen met meer dan 30 filosofen & opiniemakers

Tickets beschikbaar op de website
Volg ons op facebook voor updates

Een organisatie van

met de steun van

HuisvandeMens

Handleiding in de liefde voor singles

**Donderdag 27 september 2018 - HuisvandeMens
Esenweg 30, diksmuide - 19u30**

Wist je dat er een handleiding in de liefde bestaat? Dat een 'upgrade' in de liefde mogelijk is? Zo helpt de hechtings-theorie singles bij hun partnerkeuze. Er is ook de evolutie-theorie van Darwin, de angst voor beren, Don Draper, onze emotionele logica, effectieve afhankelijkheid,...: gefundeerde wetenschappen van de liefde en misschien kan jij die kennis gebruiken! Een verhelderende kijk op partnerkeuze en verliefdheid.

Begeleid door: Jasmien Peeters
Maximum 30 deelnemers.
Gratis toegang.

Meer info en inschrijven: 051 55 01 60 -
diksmuide@demens.nu

'Huisgenoten: Gereedschap voor het leven' biedt laagdrempelige inspirerende workshops in kleine groep in een huiselijke sfeer rond levenskunst, zelfzorg en zingeving.

- **Boost je zelfvertrouwen**
Woensdag 7, 14 en 21 november,
14u - 15u30
- **Help, een veggie aan de feesttafel!**
Woensdag 5 december,
18u30 - 21u30

Enkele sfeerbeelden van relatieplechtigheden verzorgd door het huisvandeMens

Vrijzinnig Huis Koksijde

SPROKKELS uit de voorbije activiteitenkalender

2e QUIZT'ET

Vrijdag 16 maart 2018

In het Vrijzinnig Huis Koksijde namen er op vrijdag 16 maart 2018 twaalf kwisploegen aan de 2e QUIZT'ET deel. Deze kwis is een organisatie van het Vrijzinnig Huis Koksijde in samenwerking met het huisvandeMens Diksmuide waarmee men naast de vele voordrachten en culturele activiteiten de leden ook een ontspannend aanbod wil bieden.

Enkele deelnemende ploegen aan de 1e QUIZT'ET moesten wegens verlof of andere activiteit deze keer forfait geven, maar gelukkig werden hun plaatsen door nieuwe ploegen ingevuld, dus was de zaal weerom goed gevuld.

Het hoofdconcept van de 1e editie hadden we behouden, enkel de bedenktijd hadden we verdubbeld. En ja hoor, ook deze 2e QUIZT'ET werd weerom een zeer ontspannende, sportieve en toffe avond. De sfeer zat er vlug in, er werd veel nagedacht, gepuift, gelachen en de kelen werden geregeld gesmeerd!

We merkten dat:

- het tempo voor sommige kwissers toch nog te hoog lag
- Velen zijn het schrijven in BLOKLETTERS/DRUKLETTERS verleerd
- de meeste Jokers bij Aardrijkskunde, TV-series en sport werden ingezet
- de afsluitende luisterronde tof maar niet eenvoudig was

- een foute afbeelding tot hevige discussie en in 'zwaar' water kan resulteren.
- gezien de lage scores bij de smaakronde er weinig 'koks' aanwezig waren
- terwijl je drie kwismakkers zich de hersenen pijnigen, je rustig de krant kunt lezen en hiermee 10 punten kunt scoren
- je ook met slechts 3 deelnemers een behoorlijk resultaat kunt behalen
- de meeste ploegen hun 'sterkte' kennen en daarmee hun Joker optimaal benutten
- er 19 keer 10/10 op een vragen- of fotoronde behaald werd
- het voor de nieuwkomers toch even wennen was om in het ritme te komen, maar nu ze weten hoe de kwis in elkaar steekt, tegen volgend jaar daarrond een strategie kunnen ontwikkelen
- de TOP-3 zéér dicht bij elkaar lag
- de scores hoger lagen dan vorig jaar. Wat wil zeggen dat het gemakkelijker was of dat jullie misschien slimmer geworden zijn (??)

Eindstand 2e QUIZT'ET – 2018

Het maximum totaal was 220 punten, het algemeen gemiddelde 68.4%, de winnende ploeg behaalde 81.36 % en niemand was gebuisd! PROFICIAT aan IEDEREEN!

Iedereen heeft prijs! Dit is en blijft het concept van deze kwis voor niet-beroepskwissers.

THE FAB FOUR	179
THE SIMPLE MINDS	177
DE VEELWETERS	175
KOEKEROEND	161
0% + 3	154
DE SMETJES	152
REFSWESTKUST	150
DE BLAUWTJES	144
DUINRUST	141
KOKSIJDE VOORUIT	137
DE VL@SSERS	124
DE BLEKKERS	112

Vrijzinnig Huis Koksijde

Alle deelnemers mochten dan ook hun IMD-balpen en een BIOVITA douchegel mee naar huis nemen. Dankzij onze gulle sponsors was de prijzentafel ook nu weer rijkelijk gevuld zodat iedereen naargelang de einduitslag om beurt ook nog eens een extra prijs mocht uitkiezen.

Tot slot wil ik iedereen bedanken die aan het succes van deze 2e QUIZT'ET heeft meegeholpen:

- Kwismaster van dienst: Britt
- De barmedewerkers: Ylien, Christophe, Catherine, Ronald, Coiske en Marc
- Onze bevallige hostessen: Lore, Frie en Françoise
- De mensen van de onpartijdige jury: Danie, Edith, Ellen, Denise en Stefanie die ook voor het drukwerk en de Power-Point gezorgd heeft

Zonder jullie was het niet mogelijk geweest om deze kwis te organiseren.

Kwissen blijft een spel waarbij er uiteindelijk een ploeg als eerste en een ploeg als laatste eindigt, maar denk dan aan de slogan van Bart Peeters : 'deelnemen aan een kwis is het belangrijkste'. We hopen dan ook dat ons doel bereikt werd en we iedereen een leuke avond hebben bezorgd. Noteer alvast de datum van de 3e QUIZT'ET op vrijdag 15 maart 2019.

*Denise Van der Meiren
voorzitter jury – 2e QUIZT'ET
vrijwillig medewerker VHK*

Bloemenhulde Vrijzinnige Plechtigheid Zeelieden Herdenking

Zaterdag 12 mei 2018

Op zaterdag 12 mei heeft Danie De Kimpe ter gelegenheid van de Plechtige Zeelieden Herdenking te Oostende georganiseerd door VLC De Geuzetorre namens het Vrijzinnig Huis Koksijde een bloemenkrans neergelegd aan het monument aan de Zeevisserijsschool.

Vrijzinnig Huis Koksijde

Op zondag in gesprek met...Els Keytsman over 'Gelijke kansen voor iedereen' Zondag 25 maart 2018

Voor 'Op zondag in gesprek met...' van 25 maart 2018 nodigde het Vrijzinnig Huis Koksijde ism het Humanistisch Verbond Westhoek Els Keytsman, co-directeur van Unia uit.

Els Keytsman heeft een ruime managementervaring in de sociale en de openbare sector. Ze leidde de Politieke Dienst van Oxfam-Wereldwinkels en in 2010 werd ze aangesteld als directeur van Vluchtelingenwerk Vlaanderen. Begin 2016 maakte ze de overstap naar Unia.

Via concrete gebeurtenissen en dossiers uit het jaaroverzicht 2016 schetste ze op een zeer onderbouwde en gedreven manier het doel en de werking van Unia.

Zo kwamen de 28 aanwezigen te weten dat:

- Unia afstamt van het Latijnse 'unio' (eenheid, verbondenheid, 'ik verenig'). Een term die mooi aansluit bij de filosofie die Unia in hun werk wilt uitdragen: aanzetten tot dialoog, het sociale weefsel versterken, nadenken over wat ons verenigt eerder dan over wat ons verdeelt.
- Unia een onafhankelijke openbare instelling is die discriminatie bestrijdt en gelijke kansen bevordert. Unia interfederaal bevoegd is. Dat wil zeggen dat ze in België zowel op federaal niveau als op het niveau van de gewesten en de gemeenschappen actief zijn.
- Eén van de opdrachten van Unia is om meldingen te behandelen over feiten die discriminatie doen vermoeden en over haatmisdrijven en -boodschappen. Ze bevoegd zijn om een melding te behandelen én gaat het over meer dan een vraag om informatie, dan openen ze een dossier.

- Unia bevordert gelijke kansen en participatie voor iedereen, ongeacht afkomst, leeftijd, handicap, seksuele oriëntatie, religie, levensbeschouwing. Dat doen ze in alle maatschappelijke domeinen: arbeidsmarkt, huisvesting, onderwijs, welzijn, vrijetijdsbesteding, cultuur, burgerschap. Ze doen dit via dialoog als het kan, gerechtelijke stappen als het moet.
- Gezien preventie ook één van de pijlers van Unia is, organiseren ze campagnes om te informeren en te sensibiliseren. Unia biedt begeleiding en training aan wie een diversiteitsbeleid wil voeren. Ze bieden tools aan in de strijd voor gelijke kansen en tegen discriminatie.
- Iedereen die zich binnen België gediscrimineerd voelt of getuige is van discriminatie, kan dit melden bij Unia. Unia informeert je over je rechten, ondersteunt je bij je acties of registreert alleen de feiten om de bevoegde autoriteiten te sensibiliseren. Unia is een onafhankelijke openbare instelling waar je in vertrouwen en gratis terecht kunt.

Voor meldingen kan je in West-Vlaanderen terecht bij:

Unia Regio Kortrijk

Grote Markt 54, 8500 Kortrijk

Telefoon: 0475 78 39 70

E-mail: kortrijk@unia.be

Unia Regio Oostende

Vindictivelaan 1, 8400 Oostende

Telefoon: 0475 78 39 71

E-mail: oostende@unia.be

Unia Regio Roeselare

Gasthuisstraat 10, 8800 Roeselare

Telefoon: 0472 22 07 65

E-mail: roeselare@unia.be

Unia Regio Brugge

Hoogstraat 9, 8000 Brugge

Telefoon: 0475 78 39 71

E-mail: brugge@unia.be

*Denise Van der Meiren
vrijwillig medewerker VHK*

Vrijzinnig Huis Koksijde

Activiteit in het Vrijzinnig Huis Koksijde in samenwerking met alle lidverenigingen

“ONTBIJTBUFFET” als start van het Vrijzinnig Huis Koksijde najaarsprogramma 2018

**Zondag 2 september 2018
om 9u**

Wij nodigen iedereen uit om samen te komen genieten van een verzorgd ontbijtbuffet.

Vooraf inschrijven en betalen is noodzakelijk en kan uiterlijk tot 25 augustus 2018.

Voorinschrijving bij:

Sabine Theunynck
0497 73 20 33
sabinetheunynck@hotmail.com

Voorafbetaling:

Vrijzinnig Huis Koksijde
BE 81 0012 6878 1824
BIC: GEBABEBB
met vermelding van naam en aantal personen
Na het ontbijt is het Praatcafé open tot 13.30u.

Live in Concert :

‘ Rita & Les Martins ‘

**Vrijdag 19 oktober 2018
om 20u**

Deze band is zeker een topper !

Rita et les Martins hebben een selectie gemaakt van de mooiste Franse nummers en brengen een muzikaal programma met het meest onvergetelijke uit het Franse chanson.

Begeleid door de Martins op accordeon, drums en grote tuba neemt Rita het publiek mee op een trip door het Parijs van weleer en dompelt je onder in een sfeer van de 'années folles' Pigalle en de musette. De bekendste deuntjes van oa. Trenet, Montand, Piaf, Laforêt, Chevallier, Bourvil, Fréhel, Lucienne Delyle, Dalida ... en vele anderen zullen letterlijk de revue passeren.

Tijdens het optreden blijft de bar geopend en kan men extra genieten van een Picon Vin Blanc en Camembert.

met medewerking van :

De vrienden van het GO!

Een tiental jaren terug besloten enkele vrienden een vereniging op te richten waarvan de doelstelling was de leerlingen van de basis- en secundaire scholen van het Gemeenschapsonderwijs GO! - Westhoek te eren en te stimuleren. De vereniging "Vrienden GO! – Westhoek" was vlug opgericht en besloot jaarlijks een prijs uit te reiken aan de meest verdienstelijke leerlingen van de uitgaande leerjaren van het basisonderwijs (zede leerjaar) en secundair onderwijs (tweede en zesde leerjaar).

Na tien jaar vonden de "Vrienden" dat de tijd rijp was om alle leerlingen te belonen en hiertoe aan te sluiten bij de eindtermen die voor alle deelnemers aan het onderwijs gelden en gelden.

De vrienden wikten en wogen en besloten jaarlijks een evenement in te richten ten voordele van één leerjaar van de GO!scholen. Voor 2018 viel de keuze op een toneelvoorstelling bestemd voor het eerste leerjaar van het secundair onderwijs, met als titel "Meisjes van Krijt" en opgevoerd door de Kopergieterij, een fameus theatergezelschap uit Gent.

'Meisjes van krijt' is de theaterbewerking van de geprezen debuutroman 'De kinderen van Calais' van Lara Taveirne.

Uit hun brochure ter zake citeren we :
Wissant, in het witte zand liggen twee meisjes.

*Ze hebben zich ingegraven. Hebben grote borsten van zand.
Ze kunnen zich niet bewegen, kijken naar de meeuwen in de lucht.
Ze waaien boven de krijtrotsen.
De zee stijgt naar hen toe.
Ze brengt nieuwe herinneringen en nieuwe jaren mee.*

*De borsten zijn niet meer van zand.
En de meisjes liggen niet meer op het strand.
Ze staan 135 meter hoger.
Aan de rand van de kliffen.
Ze kijken naar de zon.
Aandachtig, alsof ze die staan te memoriseren.
Hun handen houden elkaar vast.*

*Een voetstap later staat er nog maar één meisje.
Met grote ogen en een lege hand.
De meeuwen zijn er ook nog.
Ze tekeneen cirkels voor haar in de lucht.
Een lange weg later zit een meisje aan de keukentafel.
Ze kijkt van tussen haar vingers naar haar moeder die in haar dagboek zit te schrijven.
Zij bijt op haar lichaam en op haar pen.
En doorstreept dan een hele passage.
Ze doet het zo hard dat haar balpen al op de volgende dag belandt.*

*Het meisje weet het zeker.
Als ze haar moeder wil helpen, dan moet ze haar verhaal terugvinden.
Het is in stukken gevallen. En er waaiden snippers weg.
Maar ze is vastberaden ze zal dit verhaal herstellen.
Ze zal te weten komen van welk zand de borsten gemaakt waren.
Waar ze met krijt haar initialen op de Atlantic Wall schreven.
Hoe ze giehelden toen er een mooie jongen voorbij liep.
En hoe alles ineens om zeep was.*

Over een meisje dat achter een weggewaaid verhaal aan rende.

De voorstelling vond plaats in het Cultureel Centrum Kruispunt te Diksmuide op maandag 14 mei 2018 om 13 h 30'. Aan de scholen wordt door de !Vrienden GO! een brochure bezorgd waaruit de leraren inspiratie kunnen putten voor een noodzakelijke voor- en nabespreking.

Willemsfonds Koekelare

Voor de tweede helft van het jaar zijn weer een aantal interessante activiteiten voorzien.

Vermits het dit jaar 100 jaar geleden is dat de eerste wereldoorlog ten einde liep kunnen we niet anders dan daar nog eens bij stilstaan. Waar we tijdens vorige activiteiten musea en plaatsen hebben bezocht die rechtstreeks met deze oorlog te maken hadden gaan we deze keer in Veurne het beleevingscentrum 'Vrij Vaderland, het leven achter het front' bezoeken. Dat zal gebeuren op woensdag 29 augustus 2018 om 14u00.

Een tweede in het oog springende activiteit is de provinciale dag van Willemsfonds West-Vlaanderen die op zaterdag 15/9 doorgaat te Poperinge. Het programma van deze dag is nog niet gekend maar we vermoeden dat een groot gedeelte ervan ook in het kader van wereldoorlog 1 zal worden uitgewerkt. We vinden immers in Poperinge het Talbot House dat tijdens deze oorlog als rust- en ontspanningshuis voor zowel soldaten als officieren, zonder onderscheid van rang, heeft gediend.

De eerste zaterdag van oktober (6/10) gaat dan in Gent traditioneel het cultureel programma rond het Betere Boek door. Uiteraard is er nu nog niet een gedetailleerd programma bekend maar onze leden worden op de hoogte gehouden.

Op dinsdag 9 oktober 2018 wordt dan aan de kleuters van de wijkschool van het GO 'De Toekomst' de jaarlijkse Remi Devisscher Willemsfondsprijs uitgereikt.

Zondag 11 november, het einde van de 'grote oorlog', zal door de plaatselijke NSB van Koekelare worden herdacht en daarbij zal WF Koekelare zich aansluiten.

André Laveyne
voorzitter Willemsfonds Koekelare

Vermeylenfonds Koksijde - Oostduinkerke

Lezing door Tarik Fraihi
Naar een inclusief Vlaanderen
donderdag 5 juli 2018 om 20u
Vrijzinnig Huis Koksijde

Naar jaarlijkse traditie organiseert het Vermeylenfonds Koksijde/Oostduinkerke in het kader van de Elfjuliviering een eigen activiteit. Dit jaar wordt een beroep gedaan op Tarik Fraihi, politiek filosoof en voorzitter van het Vermeylenfonds Nationaal. Een man met een groot engagement en een ruime ervaring inzake interculturele organisaties, de problematiek van niet-Belgen bij verkiezingen en tenslotte inzake veiligheid als departementshoofd bij het OCAD (Organ voor Coördinatie van de Analyse van de Bedreiging). Een unieke kans om kennis te maken met een belangrijke persoonlijkheid en diens visie op de toekomst van Vlaanderen.

Gratis toegang

Info: Maurits De Picker
0477 29 38 37
depicker.maurits@skynet.be

Feest Vrijzinnige Jeugd Koekelare

Donderdag 10 mei 2018

Feestzaal De Balluchon

Op donderdag 10 mei 2018 was het weer de 49ste keer lentefeest te Koekelare voor de kinderen uit het 1ste leerjaar uit de GO! en gemeentescholen van Koekelare, Diksmuide, Gistel en Oudenburg. 38 kinderen waren present in de gemeentelijke feestzaal De Balluchon te Koekelare. Met om en bij 400 aanwezigen in de zaal werd het weer een drukke bedoening.

Het thema voor dit jaar, door de juffen zedenleer uitgewerkt, was SUPERHELDEN. Dat werd op het programma dat onder de aanwezigen werd verdeeld als volgt ingeleid: Jullie hebben een echte superheld in huis. Nog niet opgemerkt? Dat kan kloppen want ze werken in het geheim. Ik kan precies vertellen wat het betekent om een held te zijn. Dat is geen makkie. Je moet er iets voor over hebben. Echte helden staan voor anderen klaar. Ze zijn topfit en zorgen goed voor hun lichaam. Echte helden zijn niet altijd supersterk, soms is slim zijn al genoeg. Ze gedragen zich netjes en kalm. Bang zijn in het donker of voor spinnen is helemaal niet erg. Dan heb je misschien een pantoffelheld of een held op sokken in huis. Ik laat nu onze superhelden aan het woord.

Daarna volgden de optredens van de kinderen onder de vorm van liedjes, dansjes en toneeltjes. Die vielen bij de aanwezigen bijzonder in de smaak en werden geregeld door spontaan applaus ondersteund. Tijdens de finale volgde dan nog het besluit van het thema:

Je hoeft geen held te zijn door grote opvallende heldendaden maar vooral door vele kleine: SAMEN ZIJN WE STERK!!!

groep De Lettertuint Koekelare

groep W'ljzer Diksmuide

Daarna volgde de viering van de feestelingen met overhandiging van de zilveren fakkeldmedaille en de gevulde rugzak. Zoals ieder jaar werd die viering besloten met het gedicht van Yves Catry, ter gelegenheid van het eerste lentefeest door hem geschreven en dat ieder jaar weer wordt voorgedragen:

*Lieve mensen
Maak me niet te wijs
Laat me zelf een toorts aansteken
Om in haar aarzelend licht
Mijn waarheid te zoeken*

*Maak me niet te krachtig
Laat mijn toorts niet opvlammen
Tot een brandstapel
Voor andersdenkenden*

*Maar geef mij liefde en schoonheid
Laat mij binnen de cirkel
Van dit warme licht
Zoeken, vinden, bouwen
En dus mezelf worden*

Tenslotte werd het plechtige gedeelte afgesloten met het vormen van de vriendschapsketen en het luisteren naar de finale van de 9de van Beethoven: 'Alle mensen worden broeders'.

Nadien volgde nog de aangename plicht van de voorzitter de juffen zedenleer te belonen voor hun inspanningen met een bloementuil en de nodige kussen.

Als sluitstuk volgde nog een uitgebreide receptie voor de genodigden, aanwezige directies en leerkrachten en families die zich ervoor hadden ingeschreven.

We kijken al uit naar volgend jaar 30 mei voor de viering van het 50ste lentefeest.

André Laveyne
voorzitter HV/OVM Koekelare-Diksmuide

Vrijzinnig Lentefeest Westhoek

Zaterdag 28 april 2018

Casino Koksijde

Feest Vrijzinnige Jeugd Westhoek

Zaterdag 26 mei 2018

Casino Koksijde

Op zaterdag 28 april 2018 en zaterdag 26 mei 2018 was het in het Casino Koksijde weerom feest. Voor het Vrijzinnig Lentefeest namen er maar liefst 57 en voor het Feest Vrijzinnige Jeugd 50 feestelingen deel. Gezien er telkens meer dan 500 genodigden aanwezig waren, diende ieder feest ook nu noodgedwongen in twee sessies opgesplitst te worden. Onder algemene coördinatie van Sofie Deboeuf en Ann Cordy, mede ondersteund door leerkrachten NCZ, bestuursleden, een delegatie leerlingen van GO! Voeding - Verzorging Koninklijk Atheneum Nieuwpoort, Panne Instituut, UVV en enkele trouwe sympathisanten werden het weerom twee feesten om niet te vergeten. Dank aan alle vrijwillige medewerkers!

Denise Van der Meiren
bestuurslid Humanistisch Verbond Westhoek

DIRK VERHOFSTADT

De geschiedenis van het liberalisme

Dirk Verhofstadt is zeker geen onbekende (auteur) in vrijzinnig humanistische kringen. Zijn baanbrekend gesprek met Etienne Vermeersch ligt nog vers in ons geheugen.

Sindsdien vergastte hij ons op een aantal verhelderende werken, zoals 'Atheïsme als basis voor de moraal', 'Het Atheïstisch Woordenboek' (i.s.m. Paul Cliteur) en 'In naam van God' (i.s.m. Paul Cliteur).

Nu begeeft hij zich, als doctor in de moraalwetenschap en professor Media en Ethiek aan de Universiteit Gent, op het pad van de geschiedenis, meer bepaald met 'De geschiedenis van het liberalisme'. Hoe is men in verschillende landen en tijden erin geslaagd een einde te maken aan een feodaal, aristocratisch of totalitair stelsel en over te gaan naar een liberale democratie waarin de rechten en vrijheden van het individu worden gewaarborgd, of dienen gewaarborgd te worden, want jammer genoeg kunnen ook democratische samenlevingen afglijden naar allerlei vormen van dictatuur. De liberale democratie moet voortdurend worden verdedigd.

Liberalisme stelt de mens als individu centraal en eist alle vrijheid op voor diens ontplooiing. Geen belemmeringen van welke aard ook, maar tegelijk moet het individu in staat worden gesteld zijn vrijheid ten volle te gebruiken. Dit noemt men de actieve vrijheid. Onderwijs speelt hierbij een sleutelrol. Liberalisme wenst voor iedereen gelijke (start)kansen. Het geloof van het liberalisme in de persoonlijke mogelijkheden van de men-

sen is bijzonder groot. Daar is natuurlijk niets mis mee, was het maar zo, maar in de feiten stellen we vast dat heel wat mensen niet aan deze ideale positie beantwoorden. Deze mensen onbeschermd doen meespelen in een markteconomie leidt tot onaanvaardbare uitkomsten.

Sociaal-liberalen hebben daar oren naar en geven de overheid een sociale en herverdelende rol.

Met veel interesse lezen we het gedeelte over 'Ethisch liberalisme'. Regeringen die een zogenaamd (neo) liberale politiek voeren worden grondig doorgelicht en hun inbreuken op de persoonlijke vrijheden van de burgers aan de kaak gesteld.

Wie liberalisme, zo stelt de auteur, verengt tot Thatcheranisme en reaganomics heeft het verkeerd voor. Hun politiek botst met het 'authentiek liberalisme'. Zo verwerpt hij hun politiek van morele herbewapening op het vlak van het gezin, de religie en het patriottisme.

Thatcher stond afkerig tegenover de maatschappelijke realiteit van gescheiden stellen, eenoudergezinnen en homosexualiteit. Reagan verankerde zijn standpunten over doodstraf, wapenhandel, rol van de vrouw, homosexualiteit en abortus in het Amerikaanse maatschappelijke en religieuze denken.

Dirk Verhofstadt besluit zijn boek met 'Speerpunten van het liberalisme'. Hij ziet namelijk twaalf speerpunten die de toekomst van het liberalisme veilig moeten stellen.

Aan de orde komen onder meer:

- het garanderen van de vrijheid van de burgers, met de nadruk op de emancipatie van de vrouw
- het vrijwaren en beschermen van het recht op vrije meningsuiting
- de bescherming van de privacy van de burgers
- het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen
- het maximaliseren van de vrijhandel op wereldniveau

In het boek zijn niet minder dan 780 voetnoten opgenomen, die ofwel de tekst verduidelijken en/of verwijzen naar andere publicaties voor verdere studie.

Een kanjer van een boek, dat echter vlot leest, een schat aan informatie bevat en voor de vrijzinnige humanist de bevestiging inhoudt dat het liberalisme van wezenlijk belang is geweest, is en blijft in onze seculiere en democratische samenleving.

Marc Mortier
voorzitter UPV Westkust

De geschiedenis van het liberalisme

Dirk Verhofstadt

Houtekiet 2017

640 p.

ISBN: 9789089246028

Lezersbrief

Lezersbrief naar aanleiding van de visietekst 'Actief burgerschap of niet-confessionele zedenleer? Eindelijk werken aan de toekomst!'
– Niels Lievens, De Sprokkel lente 2018:

Antwerpen, 13 april 2018

Beste redactie,

Ik had graag een reactie willen geven op de bijdrage 'Actief burgerschap of niet-confessionele zedenleer' van Niels Lievens, leerkracht niet-confessionele zedenleer.

De inhoud van de bijdrage is heel herkenbaar en kan ik appreciëren!

Mijn schooltijd is reeds lang voorbij, maar ik volg als kritisch denker de actuele maatschappelijke evoluties van nabij op.

Eén van mijn 'helden' is Nelson Mandela, de anti-apartheidsstrijder en eerste president van Zuid Afrika na de apartheid. Ik draag trots één van zijn uitspraken op een T-shirt: 'Education is the most powerful weapon you can use to change the world.' Het is deze uitspraak die me bewust maakt dat er iets mis loopt met ons zo geprezen onderwijs!? Wat ik op de werkvloer constateer, maar ook hoor van leeftijdsgenoten – zelfs uit het onderwijs – dat het pover gesteld is met de basiskennis van onze jonge mensen. De kennis die ons werd voorgehouden en waarvan we toen ook niet altijd het nut van inzagen, is vervangen door wat in de tekst omschreven wordt als 'praktische leerstof' (kennis). Uit dit utiliteitsprincipe, zijn 'vaardigheden' nu belangrijker dan 'kennis'. Het 'weten' zit nu op, of wordt uitbesteed aan... het web, beschikbaar via pc, smart-phone enz.

Mij lijkt dat daardoor de basiskennis zo gereduceerd wordt, dat de kaders (of fundamenteën) ontbreken om kritische vragen te kunnen stellen, laat staan om uit te groeien tot een kritisch denkend mens. De verspreiding van fake news en van de pot gerukte complottheorieën is daar niet vreemd aan. Het ontbreken van die kaders stimuleert niet om verder te denken of zelf op zoek te gaan, 'op zoek naar wat?' Onze jongeren zijn zeer vaardig met het cybergebeuren, zijn mondiger dan zij die hen vooraf zijn gegaan. Maar toch... het experiment waar filosoof Johan Braeckman aan participeerde en waarbij hij studenten doceerde over complete nonsens, had een bedroevend resultaat. Het ontbreken van kritische reacties was opvallend... Misschien omdat de studenten niet beter wisten?

Misschien heeft het aanreiken van kennis het voordeel dat jongeren een bredere kijk krijgen op de wereld om van daaruit hun eigen pad te volgen. Het is een belangrijk middel tegen verwaandheid, dat niet alles te danken is aan de aardse of bovenaardse Goden, ook niet die in cyberspace.

Vriendelijke groeten,

Harry BUYL
moreel consulent
Zorgbedrijf Antwerpen

In de kijker

Ivan
Winnock

De deur van de prachtige art-deco woning aan de oevers van de Nieuwpoort Vaart zwaait open. Mevrouw Winnock begroet me hartelijk, en ze excuseert zich meteen, want haar man is nog niet thuis. “Hij komt zo meteen hoor, hij is nog wat zaken gaan regelen op school. Wacht, ik bel hem even op.” Ondertussen wordt de koffie gezet. Een paar minuutjes later komt Ivan Winnock, die dit jaar 80 jaar wordt, gezwind de woonkamer binnen. Hij haalt een lijstje boven, zijn voorbereiding voor dit interview. “Ik heb een kapstok gemaakt met 4 hoofdthema’s waarover ik wil vertellen.” Ga je gang, Ivan!

Mijn leven in een notendop

“Ik ben geboren in 1938 als telg van een oude Veurnse familie. Al in 1800 waren er Winnocks te vinden in Veurne. Eén van mijn overgrootmoeders was Johanna Winnock, de moeder van de eerste burgemeester van Veurne.

In 1944 ging ik naar de Ecole Moyon, de school die later het Atheneum zou worden. Ik heb die overgang nog bewust meegemaakt.

In 1956 studeerde ik af en trok ik naar de Universiteit van Gent waar ik scheikunde ging studeren. Op ’t eind van die studies dacht ik eraan om te starten met een doctoraat, maar mijn vader overleed plots en daardoor begon ik er niet aan. Mijn vader was altijd leerkracht wiskunde geweest aan het Atheneum van Veurne en ik kon zijn functie overnemen, wat ik ook deed. Eerst als leraar wiskunde, later gaf ik ook chemie. Ik ben enorm gefascineerd door de wetenschap! Van kindsbeen af voelde ik een grote affiniteit met de vakken biologie en scheikunde. Mijn doctoraat zou gaan over DNA en RNA, erfelijkheidsleer dus. In de jaren ’60 was dat een baanbrekend studieonderwerp. Maar ja...

Ondertussen trouwde ik met Nicole, een huwelijk met de handschoen. Dat is een heel gedoe geweest in het katholieke Veurne! Het huwelijk werd hier én in De Panne geweigerd, maar uiteindelijk vonden we een pater in Steenkerke die ons op deze manier wilde trouwen.

Op mijn 64ste ging ik met pensioen, een jaartje eerder dan verwacht. Eigenlijk wilde ik liever verder werken, na mijn pensioen viel ik in het spreekwoordelijke zwarte gat. Ik miste de jeugd! Maar er was een oud-leerling van mij

afgestudeerd die mij kon en wilde opvolgen, en daarvoor wilde ik graag plaats maken.”

Mijn werk: de grote liefde voor het Atheneum van Veurne

“Van mijn 6de tot mijn 64ste heb ik op school geleefd. Ik ademde het Atheneum van Veurne in en uit. Het was mijn biotoop, mijn tweede thuis. En nu ben ik nog altijd nauw verbonden met de school. Ik ben 40 jaar lang voorzitter geweest van de oud-leerlingenbond, ook terwijl ik les gaf, en zelfs na mijn pensioen. Sinds een jaar of vijf ben ik daarmee gestopt, er stond een goeie opvolger klaar en ik wou die alle kansen geven.

Ik herinner mij hoe mijn vader hier in Veurne de bewaarschool opstartte. Dat bestond niet, en mijn pa vond dat jammer. Weet je wat dat is, een bewaarschool? Dat is wat men nu de kleuterschool noemt. De oud-leerlingenbond heeft dat volledig gefinancierd. Een heel mooi project!

Ik ben altijd zeer sterk verbonden geweest met het Atheneum hier. Ze hebben mij dikwijls gevraagd om les te gaan geven op een andere school. Ik gaf in Veurne wiskunde, en mijn specialiteit is eigenlijk scheikunde. Op een andere plaats had ik dat vak kunnen geven, maar ik bleef kiezen voor Veurne. Mijn familie was al vier generaties verbonden met de school. Mijn overgrootvader gaf er wiskunde, mijn grootvader gaf er ook les, en mijn vader ook. Het voelde gewoon normaal en goed om in die voetsporen te treden.

Ik gaf heel graag les! Niettemin was ik ook een beetje gevreesd door de leerlingen. Misschien door mijn luide

stem, of het vak schrikte hen af, of misschien door de vele toetsen die ik hen voorschotelde. Ze lachen nu nog altijd om mijn “Neem een blaadje papier!” Mijn bijnaam was Hoss. Dat was een personage uit een feuilleton over een cowboyfamilie, The Cartwrights.

Ik heb bewust gebroken met de traditie van dat onderwijsgeslacht. Mijn kinderen geven wel graag les, het zit sowieso in hun genen, maar beroepshalve maakten ze toch een andere keuze. Mijn dochter is dermatologe in Veurne, mijn zoon is klinisch bioloog in Aalst. Tegenwoordig raak je niet meer zo makkelijk vastbenoemd in het onderwijs, er is veel onzekerheid. Ik sta nog altijd achter het onderwijs, maar veel jonge mensen haken af door het huidige systeem van de benoemingen. Da's een spijtige zaak.”

Sociaal leven: de bezige bij “Ik ben zelden thuis (lacht).”

Ik ben voorzitter van de liberale harmonie Sint-Cecilia in Veurne. Ik ben daarmee begonnen in 1969, toen volgde ik mijn vader op als schatbewaarder binnen de vereniging. Die positie vergt veel kopbrekens, want het gaat niet goed met de muziek. We hebben veel oude muzikanten in de harmonie, de jonge garde voelt zich niet meer geroepen om de straat op te gaan. Maar ik sta erop dat we af en toe toch eens muziek spelen op straat. Misschien kwalitatief niet hoogstaand, maar we zorgen tenminste voor wat leuke en plezier in de straten!

Ik ben ook voorzitter van het Willemsfonds. En ook hier: veel oude mensen in het bestuur. Ik hoop dat wanneer de oudere generatie wegvalt, onze posities ingenomen zullen worden door een aantal enthousiaste jongelingen. Maar de vergrijzing is overal hè.

Jonge mensen gaan tegenwoordig geen langdurig engagement aan ten aanzien van een vereniging. Ze gaan

zich eerder projectmatig inzetten voor bepaalde zaken. De verzuiling is ook wat weggefallen, waardoor een levenslang engagement voor één bepaalde vereniging een zeldzaamheid geworden is. De druk op jonge mensen is erg groot: ze hebben een job, een gezin, gaan beiden uit werken, ze hebben hobby's....

O ja, niet vergeten te vermelden. Ik ben ook nog steeds bestuurslid van de cultuurraad in Veurne. In de jaren '70 hielp ik die mee opstarten, wat niet evident was in dit katholieke bastion.”

Vrijzinnig geboren, vrij zinnig geleefd

“Ik kom uit een liberaal-vrijzinnig nest, zowel aan mijn moeders als aan mijn vaders kant. Mijn grootvader was vrijmetselaar. Tijdens de WOII is hij weggevoerd als ‘gevaarlijk persoon’, zoals veel vrijmetselaars, maar hij overleefde het. Hij heeft nooit in de kampen gezeten, hij dook onder. Ken je die trapgevels op de Grote Markt van Veurne? Die zijn van zijn hand, hij was architect.

Een groot tante van mij was in de jaren '30 de eerste vrouw die in Veurne burgerlijk begraven werd. Mijn grootvader kreeg ook een burgerlijke begrafenis. De mensen in Veurne zeiden toen: “*Hij is gelijk nen hond in de grond gestoken.*”

Ondertussen noem ik mezelf volledig atheïst. Waarom? Eerst en vooral door mijn studies natuurlijk. De wetenschap ligt aan de basis van alles! En ten tweede, en dat maakt mij boos, zijn er teveel doden gevallen in naam van een god. Praktisch alle oorlogen worden door godsdiensten gevoerd, nu nog steeds. Dat bevestigt mij in mijn atheïstisch denken. Moest er geen god bestaan, er zou meer vrede op aarde zijn. Ik zoek nog altijd naar een verklaring waarom de mens god uitgevonden heeft. Eerlijk waar, ik weet het niet.”

Dankjewel voor je tijd Ivan!

In het dorp

In het dorp
dreigen de notabelen
dat onze voorouders 's nachts
hun kwade geesten zenden
naar wie het dodenrijk negeert
geesten die grommen stoten bijten

zo dreigen de notabelen

Muhinda eens een vermaarde smid
is nu een geest met krokodillenmuil
en Minyaruko de bekwame regenmaker
is nu een geest met leeuwenklauwen
Mugiraneza eens waarzegger onvolprezen
is nu een geest met buffelhoorns

zo dreigen de notabelen

ikzelf wiede de terpen en zong zachtjes
de geesten spraken niet
ik pleegde rituelen en las ook de gebeden
de geesten bleven stom
ik dekte hun tafel en offerde de kippen
geen kik gaven de geesten

toch dreigden de notabelen

maar de geesten zwegen
zelfs bij mijn provocaties
Muhinda hij lonkte naar ieder wijf
Minyaruko hij stonk van de pretentie
Mugiraneza niet vies van steekpenningen
de geesten ze komen nog steeds niet

toch dreigden de notabelen

het is een raadsel ook voor mij
het leven het heelal
maar op bevel verdwalen
tussen de leugens en de mythen
tussen de fabeldieren
neen ik weiger

notabelen en geesten de pot op

Gedicht uit Kille Heuvels

Joris Maurits Vanhaelewyn
2018

De Happy Human

De Happy Human¹ is al jaren het internationale symbool waaraan je humanistische organisaties herkent. Zo zie je het symbool bijvoorbeeld terug in de logo's van de International Humanist and Ethical Union (IHEU), de European Humanist Federation (EHF), het Centre d'Action Laïque (CAL), Humanisterna (de Zweedse Humanistische Vereniging), de PFO (de Russische Humanistische Vereniging), Humanist Canada, de Peruvian Rationalist Humanists (HURA-PE-RU), de Society for Humanism Nepal (SOCH Nepal), de Humanist Society of New Zealand, de Humanist Assembly of Lagos,...

In het ons bekende fakkellogo vind je zelfs zes Happy Humans! Vrijzinnig-humanistische organisaties in Vlaanderen hebben sowieso een voorliefde voor het symbool. Ook zij verwerken het in hun logo. We geven onderaan een aantal voorbeelden uit onze collectie.

Op zoek naar een symbool

In 1965 schreef de British Humanist Association een wedstrijd uit. De opdracht bestond erin om een internationaal herkenbaar humanistisch symbool te ontwerpen. De oproep werd gelanceerd in het tijdschrift Humanist News van april 1965. De redacteur beschreef heel duidelijk de vereisten van het symbool: "A Humanist symbol has often been the subject of discussion, and is no easy prospect for the designer. Practical requirements are that the symbol should be simple, capable of being reproduced as a line-drawing, and that it should be readily identifiable – but not with any well-known trademark."²

De oproep was een groot succes. Meer dan 150 verschillende ontwerpen liepen op de redactie binnen. De grootte varieerde van 2,5 cm op 2,5 cm tot wel 50 cm op 37,5 cm. Spijtig genoeg liep de redactie niet echt warm voor de meeste inzendingen. Dat veranderde toen het ontwerp van Denis Barrington³ binnenkwam. Het viel op door zijn eenvoudig, aantrekkelijk en relevant ontwerp. De beslissing was snel en unaniem. In de Humanist News van juli en augustus werd de Happy Man (pas na de jaren 1980 zou men de tijdsgeest volgen en dit aanpassen naar Happy Human) aan de wereld getoond met de volgende beschrijving: "The successful entry, reproduced here, was felt to be outstandingly the best. It is simple, attractive and relevant. Everybody will find his or her own significance for it, for one of its good points is that it is not restricted to one interpretation. I think of it as a personable and happy anonymous gentleman, but to one member of the Committee it recalled an engineering section!"

Toch was het bijna fout gelopen. De oproep voor de wedstrijd werd immers enkel naar leden van de British Humanist Association gestuurd en Barrington was op dat moment nog maar drie maanden lid...

1 Deze tekst is gebaseerd op twee Engelstalige bronnen, humanism.org.uk/humanism/the-happy-human-symbol/ en humanist-life.org.uk/2015/07/07/a-clash-of-symbols/.

2 De originele versie kan je vinden op humanistlife.org.uk/wp-content/uploads/2015/07/Clash-of-Symbols-close-up.jpg.

3 Een korte biografie van Barrington vind je op www.lsdart.com/assets/Artist/Barrington_Denis_cwk_.pdf.

Habemus signum

Nog geen jaar later zou IHEU het logo adopteren. In de loop van de volgende halve eeuw kozen ook vele andere humanistische organisaties ervoor om de Happy Human in hun logo op te nemen. Hoewel er ondertussen heel wat variaties van bestaan, blijft het originele ontwerp herkenbaar.

Het symbool geeft de basisidee van het humanisme weer: iedere mens op aarde heeft recht op vrijheid en moet de mogelijkheid hebben om gelukkig te worden, niet in een beloofd paradijs na de dood, maar in de werkelijkheid van het hier en nu. De redactie van Humanist News en Denis Barrington kunnen blij zijn met hun iconische bijdrage aan het internationaal humanisme.

De officiële Happy Human

BE CAVA Collectie Tijdschriften, De Fakkelkrant, jg. 21, nr. 2, p. 8, logo Humanistisch Instituut voor Massamedia.

BE CAVA Hendrik Van De Rostyne, STICK51, Sticker "Feest Vrijzinnige Jeugd".

BE CAVA Collectie Tijdschriften, Het Vrije Woord, jg. 36, april, p. 5, logo n.a.v. het voorzitterschap van Lily Boeykens van de Werkgroep Humanist Women voor het congres van IHEU aan de VUB in 1990.

Desmedt, Luc, en Alain Lafullarde. Wegwijs in de humanistische beweging. Antwerpen: Humanistisch Instituut voor Massamedia, 1989, p. 35, logo van de Humanistische Organisatie voor Ontwikkelings-samenwerking.

BE CAVA Collectie Tijdschriften, De Fakkelkrant, jg. 12, nr. 3, p. 2, logo van de Oudervereniging voor de Moraal.

Het fakkellogo.

JAARPLANNING - DEADLINES
Respecteer deze deadlines voor
het toesturen van gegevens:
Editie oktober-november-december 2018
Dinsdag 21 augustus
Editie januari-februari-maart 2019
Dinsdag 20 november

Vrijzinnig Huis Koksijde
Galloperstraat 48, 8670 Koksijde
Tel. 058 51 90 94
Gsm 0498 56 61 30
vanmuylem@skynet.be

huisvandeMens Diksmuide
Esenweg 30, 8600 Diksmuide
Tel. 051 55 01 60
diksmuide@demens.nu
www.demens.nu

Willemsfonds Koekelare
contactpersoon: André Laveyne
Brugse Heirweg 17
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

Willemsfonds Nieuwpoort
contactpersoon: Maurice
Bellefroid, Recollettenstraat 41,
8620 Nieuwpoort | Tel. 058 23 60 56
Gsm 0475 66 43 42
info@willemsfondsnieuwpoort.be

**Willemsfonds
Veurne-De Panne-Koksijde**
contactpersoon: Ivan Winnock
Sasstraat 7, 8630 Veurne
Tel. 058 31 23 57
ivan.winnock@skynet.be

Vrienden van het GO! Westhoek
contactpersoon: Annie Decleer
14e Artilleriestraat 7
8600 Diksmuide
Tel. 051 50 15 33
vriendengo.westhoek@gmail.com

HV/OVM Westhoek
contactpersoon:
Anneleen Trogh
Sint Elisabethlaan 26
8660 De Panne
0494 85 12 27
anneleentrogh@hotmail.com

HV/OVM Koekelare-Diksmuide
contactpersoon:
André Laveyne
Brugse Heirweg 17
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

**Uitstraling permanente vorming
Westkust**
contactpersoon:
Marc Mortier
Astridplein 3-401
8670 Koksijde
Gsm 0475 97 21 98
marc-mortier@telenet.be

Comité vzw Panne Instituut
contactpersoon:
Eddy Deboyser
Duinhoekstraat 98
8660 De Panne
Tel. 058 41 22 19
Gsm 0473 89 39 14
deboyser.eddy@skynet.be

**Vermeylenfonds
Koksijde-Oostduinkerke**
contactpersoon: Maurits
De Picker, Koninklijke Baan
190A/301, 8670 Koksijde
Gsm 0477 29 38 37
depicker.maurits@skynet.be